

20
19

TOIMINTAKERTOMUS

IE MMA

6	Johdanto
9	Näyttelytoiminta
11	The Men Who Fell from Earth: Jonathan Meese, Daniel Richter & Tal R
14	Juhana Moisander: Ethology of a Man
16	Interwoven – Yhteen kudotut
20	Michael Jackson: On the Wall
25	Adel Abidin: Michael
26	Tatsuo Miyajima: Sky of Time
30	Tapio Wirkkala Rut Bryk Säätiön Bryk & Wirkkala -katseluvarasto
32	Saastamoisen säätiön kokoelmanäyttely Kosketus
34	SEB: Antti Kytömäki: Putous / Mika Helin: Kaksoisvarjo
36	Kokoelmatoiminta
41	Yleisötyö
50	Konservointi
52	Museotekniikka
54	Markkinointi, viestintä ja yritysyhteistyö
58	EMMA Shop
60	Hallinto, talous ja henkilöstö

Interwoven kutoi rohkeasti yhteen tämän päivän tekstiilisuunnittelun, taiteen ja teknologian tuomia materiaalmahdollisuuksia 12 taiteilijan ja suunnittelijan teoksien.

Lasten museofestareiden teemana oli Traffic Jam – liikennejamit. Pääesiintyjänä nähtiin Maltti ja Valtti.

Akseli Leinosen Love Love (Tunnel of Love) teos valmistui alikulkutunneliin Leppävaaran.

Muun muassa taiteilijat Tatsuo Miyajima (yllä) ja Michael Gittes vierailivat EMMAssa avajaisten yhteydessä ja kertoivat taiteestaan yleisölle ja henkilökunnalle.

Johdanto

EMMAN monipuolisesti erilaisia kävijöitä palveleva näyttelytoiminta keräsi upean kävijämäärän museoon kuluneena vuonna. EMMAn päänäyttely *Michael Jackson: On the Wall* keräsi runsaan mediahuomion ja kävijämäärän, mutta kiinnostavaa oli, että Bryk & Wirkkala -katseluvaraston näyttelytilaan tuotettu *Interwoven – Yhteen kudotut* nousi lopulta vuoden nähdymmäksi näyttelyksi. *Interwoven* kutoi rohkeasti yhteen tämän päivän tekstiilisuunnittelun, taiteen ja teknologian tuomia materiaali mahdollisuuksia 12 taiteilijan ja suunnittelijan teoksin. Molemmat näyttelyt olivat upeita esimerkkejä perinteisiä raja-aitoja kaatavasta EMMAsta – ja osoitus, että olemme yleisöä kiinnostava, ajan hermolla oleva museo.

EMMA keräsi vuoden aikana myös runsaasti museossa ensi kertaa vierailleita kävijöitä. Kasvu-orientoituneelle EMMALLE uusien kävijöiden tavoittaminen on kaiken kehittymisen perusta ja lupaa hyvää museon tulevaisuudelle. Osatekijänä EMMAn kiinnostavuuden kasvulle oli kehittämämme menetelmä asiakkaiden profiloimiseksi ja sen myötä viestin ja palvelujemme oikea kohdentaminen. Tavoitteemme on pitkäjänteisesti kyetä palvelemaan jatkuvasti monipuolistuvaa kävijäjoukkoamme. Tänä päivänä espoolaisista yhä suurempi osa on muuta kuin suomea tai ruotsia kotikielensä puhuvia. Selvä muutos näkyikin jo *Lasten museofestareiden* kävijöissä, joista selkeästi aiempaa useampi oli palveluitamme englanniksi käyttäviä ja taustaltaan muita kuin syntyperäisiä suomalaisia.

EMMA tavoitti enenevässä määrin kävijöitä myös museon ulkopuolella niin kotimaassa kuin kansainvälisesti, koska kokoelmat liikkuvat ja näkyivät varsin

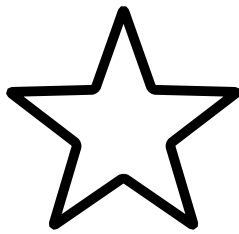
aktiivisesti vuoden aikana. **Rut Brykin** kaksivuotinen Japanin näyttelykiertue avautui Tokiossa, jossa näyttely keräsi paikallisen museon historiassa toiseksi eniten kävijöitä. **Tapio Wirkkalan** näyttely avautui Muranon lasimuseossa Venetsiassa. Lisäksi EMMAn tuottama *Futuromania – Designing Future Living* -näyttely avattiin Porin Rosenlew-museossa ja **Juhani Harrin** teosten laaja kokonaisuus oli esillä Sara Hildenin taidemuseon *Juhani Harri* -näyttelyssä. SEB-pankin kanssa tehtävän yhteistyön kautta kahden nuoren kuvataiteilijan, **Antti Kytömäen** ja **Mika Helinin**, tilausteoshankinnat olivat näkyvästi esillä Helsingin keskustassa.

EMMA toimi aktiivisesti myös Espoon julkisen taiteen hankkeiden edistämiseksi. Vuoden aikana valmistuivat **Armi Tevan** graafinen teoskokonaisuus Kivimiehen päiväkotiin, **Akseli Leinosen** *Love Love (Tunnel of Love)* Leppävaaran Alberganporttiin, **Seela Petran** *Sinä päivänä* ja **Elina Aution** *Crossings* muraali Tapiolan Merituulentorille. Kaupungin toimitiloihin, kuten kouluihin ja virastoihin, taideteoksia ripustettiin esille ennätysmäärä. Lisäksi toimimme asiantuntijana Länsimetron toisen vaiheen taidevalintojen valmistelussa.

Vilkas vuosi onnistumisineen kertoo EMMAn työ- kulttuurille ominaisesta sitoutuneisuudesta ja kehitysorientaatiosta. Tapa, jolla olemme oppineet toimimaan yhtenä tiiminä antaa loistavat ainekset siirtyä seuraavan vuoden kunnianhimoisiin hankkeisiin ja mahdollisuuden pitää tavoitetasoa jatkossakin korkealla.

Pilvi Kalhama
museonjohtaja

2019

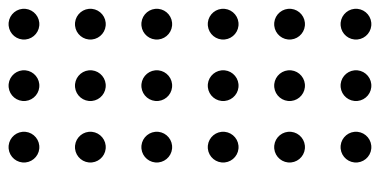
KÄVIJÄENNÄTYS
YLI KYMMENEEN VUOTEEN

229

TAIDEPAJAA
VUODESSA

25%

VERKKOSIVUVIERAILUJEN
KASVU

11 262
KOKOELMATEOSTA

	2019	2018	2017	2016	2015
Kävijämäärä	135 019	125 441	131 518	121 751	101 628
Aukiolotunnit	2135	2 135	2340	2171	2300
Opastukset / taidepajat	869 / 229	807 / 195	749 / 198	817 / 175	625 / 181
Näyttelyt / kiertonäyttelyt	10 / 6	13 / 2	10 / 1	7	7
Tapahtumapäivät	14	12	15	12	11
Yksittäiset tapahtumat	198	204	308	194	93
Julkaisut	2	2	10	4	6
Kokoelmateokset	11 262*	11 386	11 210	8821	10 030
Kokoelmien kartunta	187	179	2315	128	1208
Seuraajat Facebookissa	20 825	19 660	18 243	16 014	11 975
Seuraajat Instagramissa	20 200	14 912	10 803	6573	4042
Seuraajat Twitterissä	6 680	6 318	5667	4954	3907
Verkkosivuvierailut	267 024	214 133	216 728	193 539	185 456

* Saastamoisen säätiön taidekokoelmasta erotetaan vuodesta 2019 lähtien Saastamoisen perheen omistamat teokset.

Paul McCarthyn veistos Michael Jackson and Bubbles (Gold) ja Green Grey Symmetrical Michael Jackson -reliefi olivat esillä Michael Jackson: On the Wall -näyttelyssä.

Tatsuo Miyajiman Sky of Time -teos rakentui näyttelytilan kattoon asennetuista sadoista led-numeronaäytöstä.

Näyttelytoiminta

Vuoden 2019 näyttelyohjelmassa tuotiin esiin kuvataiteen kansainvälisiä vahvoja taiteilijanimiä. Ohjelmistossa nähtiin kahdeksan vaihtuvaa näyttelyä. Rohkeat ja kunnianhimoiset sisällöt houkuttelivat EMMAAn kävijöitä yli odotusten, ja vuoden suosituin näyttely *Interwoven – Yhteen kudotut* teki kaikkien aikojen näyttelykohtaisen kävijäennätyksen.

EMMAAn 2019 päänäyttely oli runsaan kiinnostuksen ja kävijämäärän kerännyt *Michael Jackson: On the Wall*. Syksyllä EMMAAn levittäytynyt kansainvälinen suurnäyttely toi yhteen 48 nykyaiteen kärkinimeä, jotka tutkivat **Michael Jacksonin** merkitystä kulttuurisena ilmiönä lähes 100 teoksessaan. Taiteilijat nostivat esiin teemoja, jotka liittyvät identiteettiin, rotuun, sukupuoleen, tasa-arvoon sekä fanikulttuurin eri puoliin. Näyttelyn yhteistyökumppanit olivat Lontoon National Portrait Gallery, Pariisin Grand Palais sekä Bonnin Bundeskunsthalle. Projektitila Areenassa samanaikaisesti nähty **Adel Abidinin** videoteos *Michael* oli päänäyttelyn kanssa kiinteässä vuoropuhelussa. Abidinin teos pohti julkisuuden hahmojen asemaa ja merkitystä maailmassa, joka rakentuu kuuluisuuden, nuoruuden ja rahan palvonnalle.

Alkuvuonna EMMAssa nähtiin ainutlaatuinen kolmen taiteilijan yhteisnäyttely *The Men Who Fell from Earth*, joka toi ensi kertaa Suomeen laajassa mittakaavassa **Jonathan Meesen**, **Daniel Richterin** ja **Tal R:n** teoksia. Railakas, maalauksen rajoja venyttävä ja uudistava näyttely oli yhteistyöhanke tanskalaisen Holstebrown taidemuseon, saksalaisen Museum Staden sekä EMMAAn välillä.

Areenassa, EMMAAn kokeellisen taiteen projektitilassa nähtiin puolestaan **Juhana Moisanderin** mitava, uusi videoteos *Ethology of a Man*. Teos voitti

AVEKin ja EMMAAn järjestämän haun, jonka palkintona oli uuden mediateoksen tuotantotuki ja näyttely. Katseluvaraston ympäröimässä vaihtuvien näyttelyiden tilassa avattiin myös uusi näyttely. *Interwoven – Yhteen kudotut* toi yhteen tämän päivän tekstiilisuunnittelun, taiteen ja teknologian ja loi 12 taiteilijan ja suunnittelijan teosten kautta katseen rohkeaan ja kehittyvään materiaalien maailmaan.

Alicja Kwaden tilausteoksen ympärille rakentunut näyttely Saastamoisen kokoelmatiloissa jatkui huhtikuulle ja lokakuussa samassa tilassa avautui **Tatsuo Miyajiman** näyttelykokonaisuus, joka oli maailman kuulun japanilaisen taiteilijan ensimmäinen yksityisnäyttely Pohjoismaissa. Näyttelyn pääteos oli kokoelmaan tilausteoksena hankittu kokemuksellinen ja immerstiivinen tilateos, *Sky of Time*, joka on taiteilijan yksi kaikkien aikojen suurimpia installaatioita.

EMMAssa nähtyjen näyttelyiden lisäksi EMMA tuotti ja kuratoi kaksi interventiota Skandinaviska Enskilda Bankenin (SEB) aulaan Esplanadilla. **Mika Helinin** ja **Antti Kytömäen** teokset jatkoivat EMMAAn ja SEBin yhteistyötä, jossa EMMAAn taidekokoelmaa kehitetään hankkimalla nk. konseptiteoksia, joita voi viedä ei-museaalisiin tiloihin, ihmisten keskelle ja yllättäviinkin paikkoihin.

Daniel Richter (vas), Jonathan Meese ja Tal R. Taiteilijoiden yhteisen installaation lisäksi näyttely esitteli taiteilijoiden omaa tuotantoa.

30.1.–7.7.2019

Men Who Fell From Earth: Jonathan Meese, Daniel Richter & Tal R

Vuoden 2019 näyttelyohjelmiston avasi kolmen keskeisen nykymaalarin, Jonathan Meesen, Daniel Richterin ja Tal R:n, näyttely *The Men Who Fell from Earth*. Taiteilijoiden yhteisprojektissa kartoitettiin nykymaalauksen juuria ja moniin nuoren polven taiteilijoihin vaikuttaneiden tekijöiden tuotantoa.

Näyttely toi yhteen kolme nykymaalauksen keskeistä vaikuttajaa, Jonathan Meesen, Daniel Richterin ja Tal R:n. Ainutlaatuisessa yhteistyöprojektissa oli esillä taiteilijoiden yhdessä työstämiä installaatioita ja spontaaneja maalauksia sekä videoteos. Yhteistyössä syntyneen osion ympärille oli kuratoitu syventävät katsaukset kunkin taiteilijan viimeaikaiseen tuotantoon.

Näyttelyn nimi viittaa Nicolas Roegin 1976 kultti-maineeseen kohonneeseen elokuvaan *The Man Who Fell to Earth*. Elokuvan teemat: ekologinen kriisi, muukalaisiin kohdistuva epäluulo, kaiken läpikäyminen

kaupallisuus sekä kysymykset ihmisyydestä ja inhimillisyydestä ovat edelleen ajankohtaisia. Taiteilijakolmikko havainnoi maailmaa ja sen vakavaa tilaa kuitenkin absurdin huumorin, leikkisyyden ja performatiivisuuden kautta.

Näyttely liittyy EMMAn nykymaalauksen kartoittavien näyttelyiden jatkumoon. Se on yhteistyöhanke tanskalaisen Holstebro taidemuseon, saksalaisen Museen Staden sekä EMMAn välillä.

Kävijämäärä: 47 677 **Kuraattori:** Arja Miller, Tiina Penttilä ja Tal R **EMMAN projektiryhmä:** Jenni Enbom, Pekka Muinonen, Lasse Naukkarinen, Tiina Penttilä, Milla Rissanen, Saara Suojoki, Asta Teräväinen ja Maria Vähäsarja
Merkittävät yhteistyökumppanit: Holstebro Kunstmuseum, Kunsthau – Museen Staden, Victoria Miro, Tim Van Laere Gallery, Grimm Gallery, Galleri Bo Bjerggaard, Bureau Jonathan Meese, Paradis I Tal R ja Tanskan suurlähetystö Helsingissä.

Tal R: Habakuk, 2017.

Jonathan Meese, Daniel Richter, Tal R:
Untitled, 2017.

Taiteilijat toteuttivat yhdessä
tilateoksen EMMAn näyttelytilaan.

Daniel Richter:
Thinky Man wusste einfach
nicht weiter (Thinky Man ei
tiennyt, miten jatkaa), 2011.

Juhana Moisander: Ethology of a Man,
(yksityiskohta), 2019. EMMA-kokoelma.

26.3.–7.7.2019

Juhana Moisander: Ethology of a Man

Ensimmäistä kertaa yleisön nähtävillä ollut Juhana Moisanderin teos *Ethology of a Man* (2019) käsittelee ihmisen ryhmäkäyttäytymisen malleja, jotka toistavat itseään historiallisesta aikakaudesta toiseen. Videoinstallaatio koostuu kontakti-improvisaatioryhmän kanssa toteutetuista kohtauksista ja vahvasta äänimaailmasta.

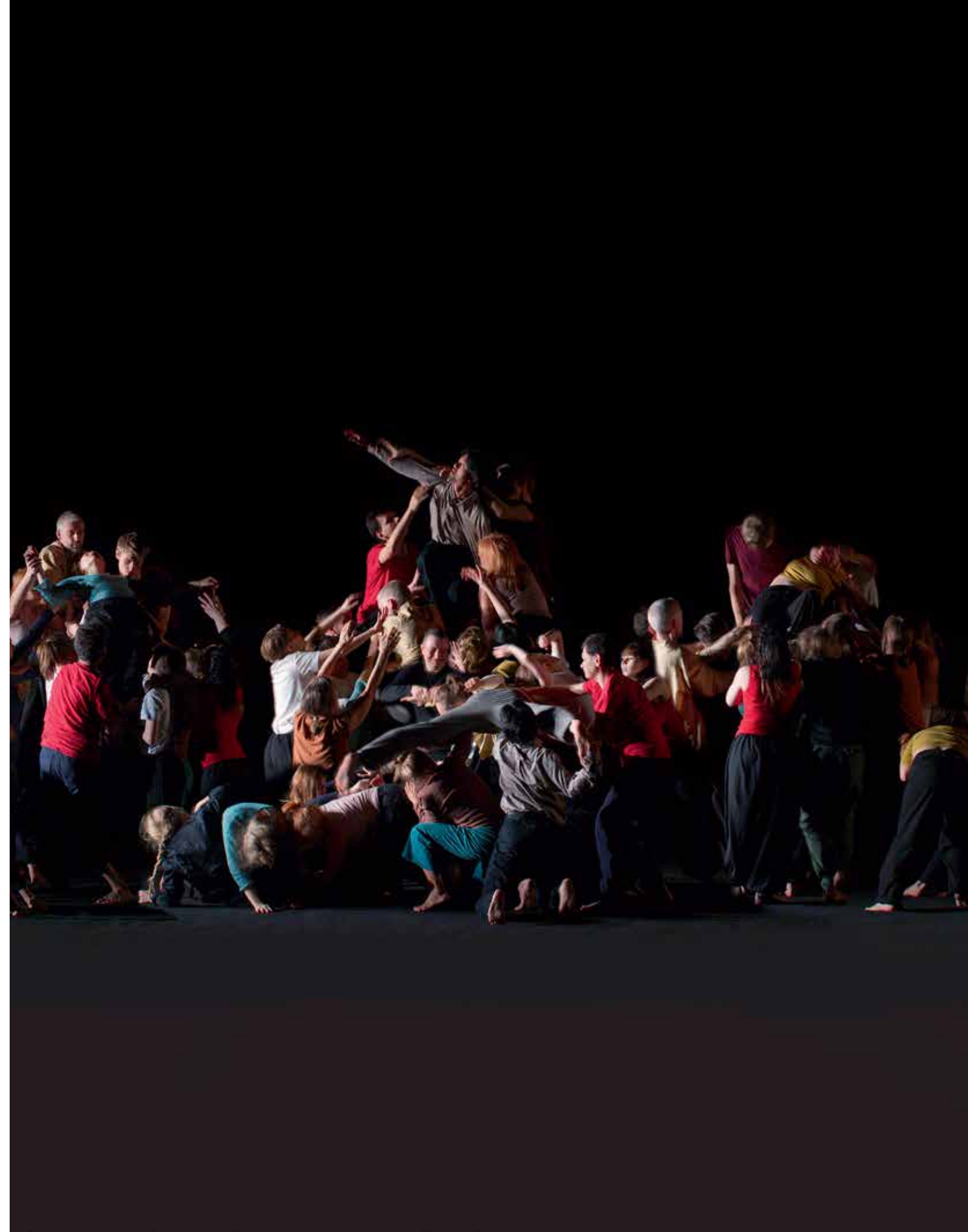
Ajatukset ympäristön ja ryhmäpaineen vaikutuksesta yksilön moraaliin valintoihin ovat teoksen lähtökohtia. **Juhana Moisander** (s. 1977) on teostaan varten tutkinut barokkimaalaustaiteessa esitettyjä ihmis-massoja sekä sitä, miten joukkoja on taidehistoriassa kuvattu ja mikä tekee ryhmästä visuaalisesti mielenkiintoisen.

Moisander tunnetaan tilallisesti projisoiduista videoteoksista, jossa usein kuvataan yhtä tai kahta henkilöä sekä heidän sisäistä tunnetilaansa suhteessa ympäristöön. Uudessa tuotannossa Moisander kasvattaa kuvattavien määrän ihmisjoukkoon ja käsittelee

ryhmäytymistä sekä ryhmän vaikutusta yksilöön. Teos esitettiin EMMAn Areena-tilassa, joka on tila kokeelliselle poikkitaiteelliselle ja prosessimaiselle nykyaiteelle.

Ethology of a Man on toteutettu Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskus AVEKin ja EMMAn yhteistuotantotuella. Teos valittiin 35 hakijan joukosta keväällä 2018 järjestetyn avoimen haun perusteella. Valinnan suorittivat **Tuuli Penttinen-Lampisuo** (AVEK) sekä **Pilvi Kalhama** ja **Henna Paunu** (EMMA).

Kävijämäärä: 29 223 Kuraattori: Laura Kokkonen
EMMAN projektiryhmä: Jouni Harju, Ari Karttunen, Niko Jääskeläinen, Saara Peisa,
Milla Rissanen, Asta Teräväinen ja Pernilla Wiik
Merkittävät yhteistyökumppanit: AVEK

5.6.2019–1.3.2020

Interwoven – Yhteen kudotut

Näyttely tekstiilisuunnittelun ja taiteen vuorovaikutuksesta loi katsauksen tämän päivän rohkeaan ja kehittyvään materiaalien maailmaan. *Interwoven – Yhteen kudotut* -näyttely keräsi EMMAn kaikkien aikojen suurimman kävijämäärän.

Interwoven – Yhteen kudotut -näyttelyssä oli esillä 12 taiteilijan teoksia, jotka loivat monipuolisen näkymän tekstiilin mahdollisuuksiin nykyaikaisen ja muotoilun rajapinnassa, ja tekstiilin ikiaikainen rooli tarinoiden, tiedon ja kulttuurin välittäjänä sai näyttelyssä päivitetyn kehiksen.

Näyttelyn taiteilijat: **Sheila Hicks, Hanna-Kaisa Korolainen, Maija Lavonen, Pia Männikkö, Nithikul Nimkulrat, Kärt Ojavee, Bella Rune, Kustaa Saksi, Sue Stone, Johanna Ulfsak, Timo Vaitinen** ja **Sandra Wirtanen**.

Timo Vaitinen toteutti näyttelyyn tilausteoksen nimeltä *Dream Team*. Teos on installaatio, joka ammentaa abstraktin maalaustaiteen perinteestä ja hyödyntää urheiluvaatteiden estetiikkaa. **Hanna-Kaisa Korolaisen** käsin tuftattu *Aapisryijy* oli näyttelyn toinen tilausteos.

Interwoven – Yhteen kudotut -näyttely oli esillä tilassa, jota ympäröi Bryk & Wirkkala -katseluvarasto. Vaihtuva näyttelyn tuo katsevarastossa esillä olevan kokoelman vuoropuheluun nykymuotoilun, taiteellisuuden ja nykyaikaisen kanssa.

Kävijämäärä: 106 968 Kuraattori: Reetta Kalajo
EMMAN projektiryhmä: Paula Hautala, Inka Laine, Saara Peisa, Milla Rissanen, Asta Teräväinen, Ella Tommila, Tarmo Venäläinen ja Pernilla Wiik
Merkittävät yhteistyökumppanit: Aalto-yliopisto

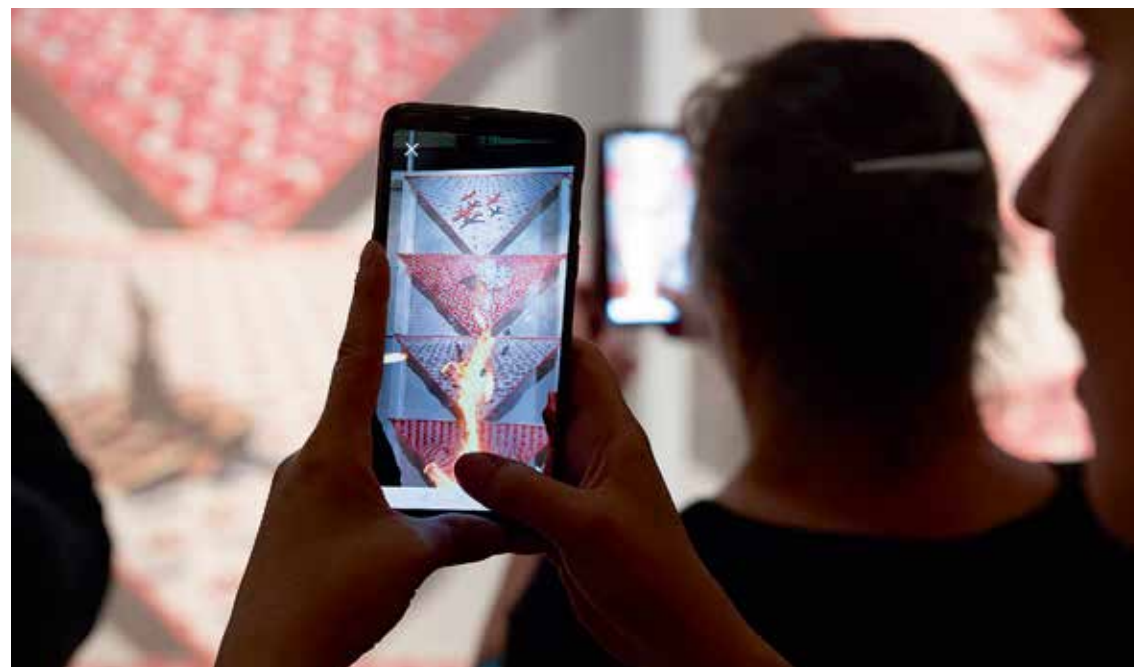

Kustaa Saksi: Full Bloom, 2019.

Sue Stone: I Am Me (2017).

Timo Vaittinen: Dream Team, 2019, EMMA-kokoelma.

Mobiiliapplikaatio toi Bella Runen teokseen uuden ulottuvuuden.

David LaChapelle: An Illuminating Path, 1998.
Courtesy of the artist ©David LaChapelle

Todd Gray: Exquisite Terribleness in the Mangrove, 2014.
The collection of Aryn Drake-Lee Williams & Jesse Williams.

21.8.2019–26.1.2020

Michael Jackson: On the Wall

Michael Jackson: On the Wall -näyttelyn Euroopan kiertue päättyi EMMAan. Vuoden 2019 päänäyttelyssä kansainväliset eturivin taiteilijat tulkitsevat lähes sadassa teoksessa ilmiötä nimeltä Michael Jackson.

Michael Jackson: On the Wall -näyttely kokosi yhteen eturivin nykyaiteilijoiden tulkintoja **Michael Jacksonista**. 48 kansainvälistä taiteilijaa tutkivat teoksissaan Jacksonin elämän ja taiteen merkitystä kulttuuriimme ja ajatteluamme.

Näyttelyn taiteilijoita yhdistää henkilökohtainen kiinnostus Michael Jacksonin musiikkiin ja persoonaan. He nostavat esiin teemoja, jotka liittyvät identiteettiin, rotuun, sukupuoleen, tasa-arvoon sekä idolikulttuuriin.

Näyttelyn taiteilijat ovat: **Rita Ackermann, Emma Amos, Lyle Ashton Harris, Dara Birnbaum, Appau Junior Boakye-Yiadom, Candice Breitz,**

Monster Chetwynd, Michael Craig-Martin, Dexter Dalwood, Graham Dolphin, Mark Flood, Isa Genzken, Michael Gittes, Todd Gray, Kai Guetta, Maggi Hambling, Jonathan Horowitz, Rashid Johnson, Isaac Julien, Johannes Kahrs, KAWS, David LaChapelle, Louise Lawler, Klara Lidén, Glenn Ligon, Sam Lipp, Isaac Lythgoe, Paul McCarthy, Rodney McMillian, Dawn Mellor, Dan Mihaltianu, Mr. Brainwash, Lorraine O'Grady, Catherine Opie, Yan Pei-Ming, Grayson Perry, Paul Pfeiffer, Faith Ringgold, Michael Robinson, Pamela Rosenkrantz, Mark Ryden, Susan Smith-Pinelo, Donald Urquhart, Andy Warhol, Kehinde Wiley, Hank Willis Thomas, Jordan Wolfson ja Rose Wylie.

Kävijämäärä: 88 748 **Kuraattori:** Nicholas Cullinan (National Portrait Gallery), Arja Miller ja Milja Liimatainen (EMMA)
EMMAN projektiryhmä: Ilmari Aho, Jouni Harju, Milja Liimatainen, Pekka Muinonen, Lasse Naukkarinen, Iia Palovaara / Asta Teräväinen, Saara Peisa, Milla Rissanen, Saara Suojoki, Katja Sillanpää, Sami Supply, Tarmo Venäläinen ja Pernilla Wiik
Merkittävät yhteistyökumppanit: Lontoon National Portrait Gallery, Michael Jackson Estate, Pariisin Grand Palais, Bonnin Bundeskunsthalle, Yhdysvaltojen suurlähetystö Helsingissä, Romanian kulttuuri-instituutti Tukholmassa ja Romanian suurlähetystö Helsingissä. **Julkaisu:** Michael Jackson: On the Wall

Teemassa Faniuden monet puolet, oli esillä teoksia muun muassa Graham Dolphinilta (seinällä) sekä P.Y.T (2009) -teos Appau Junior Boakye-Yiadomilta.

Kehinde Wiley:
Equestrian Portrait of King Philip II
(Michael Jackson), 2010
Olbricht Collection, Berlin.
Photo by Jeurg Iseler. Courtesy of
Stephen Friedman Gallery,
London and Sean Kelly Gallery, New York
©Kehinde Wiley

Liikkeessä-teema esitteli teoksia, jotka
käsittelivät Michael Jacksonin liikekieltä ja
tunnistettavaa tanssityyliä.

KAWS (vas): Portrait of Michael Jackson
for Interview Magazine, 2009.
Courtesy of KAWS.

Grayson Perry: Sex and Drugs
and Earthenware, 1995. Glazed ceramic.
Courtesy the artist and Victoria Miro,
London ©Grayson Perry

Adel Abidin: Michael, 2015. Yksityiskohta.
Kansallisgalleria, Nykyaiteen museo Kiasma.

21.8.2019–26.1.2020

Adel Abidin: Michael

Adel Abidinin videoteos Michael oli esillä ja kiinteässä vuoro-
puhelussa EMMAn projektitilassa samanaikaisesti *Michael Jackson:
On the Wall* -näyttelyn kanssa. Teos pohtii aikaamme, joka palvoo
rahaa ja kuuluisuutta. Siinä poptähti vertautuu profeettaan, jota
seurataan sokeasti.

Adel Abidinin teoksessa *Michael*, popin kuningas, on
noussut kuolleista. Takaisin maan päälle palannut tähti
on haastateltavana TV-show:ssa. Fanit ovat kokoon-
tuneet kuuntelemaan tarkasti Michaelin sanoja, jotka
koostuvat yksinomaan hänen tunnettujen laulujensa
sanoituksista.

Irakilais-suomalainen Adel Abidin (s.1973) tutkii
taiteessaan kulttuurisia törmäyksiä ja valtasuhteita. Hän
hyödyntää teoksissaan usein pop-kulttuurin kuvastoa.

Teos oli itsenäisenä näyttelynä esillä EMMAn
Areena-tilassa samanaikaisesti *Michael Jackson:
On the Wall* -näyttelyn kanssa. Areena on EMMAn
projektitila, jossa esitetään kokeellista poikki-
taiteellista ja prosessimaista nykyaikaa.

Kävijämäärä: 88 748 Kuraattori: Arja Miller
EMMAN projektiryhmä: Arja Miller, Jouni Harju, Lasse Lindfors,
Asta Teräväinen, Milla Rissanen ja Pernilla Wiik

Tatsuo Miyajima: Counter Falls, 2018.
Courtesy of SCAI THE BATHHOUSE & the Artist.

09.10.2019–8.3.2020

Tatsuo Miyajima: Sky of Time

Maailmankuulun japanilaisen taiteilijan Tatsuo Miyajiman näyttely *Sky of Time* jatkaa EMMAn ja Saastamoisen säätiön yhteistyömuotoa, jossa kiinnostavalta ja ajankohtaiselta nykytaiteilijalta tilataan vuosittain uusi teos säätiön taidekokoelmaan. Teos on suunniteltu varta vasten EMMAn tilaan.

Tatsuo Miyajima (s.1957) käsittelee kokemuksellisissa ja filosofisissa teoksissaan aikaa ja ikuisuutta. Hänen tavaramerkkinsä, digitaaliset, loputtomasti muuttuvat LED-numerot symboloivat ajan loputonta virtaa ja osaamme maailmankaikkeudessa.

Näyttelyn nimeä kantava uusi teos *Sky of Time* rakentuu sadoista LED-numeronäytöistä, jotka on kiinnitetty muutoin pimeään näyttelytilan kattoon. Meditatiivisessa installaatiossa numerot muuttuvat jatkuvasti yhden ja yhdeksän välillä, mutta nollan kohdalla näyttö pimenee hetkeksi. Teoksen vihreä väri viittaa revontuliin.

Osana *Sky of Time* -näyttelyä nähtiin komissiotyön lisäksi kaksi muuta Tatsuo Miyajiman teosta: *Counter Falls* (2018) ja uusi teos, *Counter Steps*, EMMAAn johtavissa portaissa. Saastamoisen säätiön taidekokoelmaa esittelevässä *Kosketus*-näyttelyssä nähtiin Miyajiman vanhempi teos *Changing Time with Changing Self No. 5* (2001).

Kävijämäärä: 80 757 Kuraattorit: Arja Miller ja Päivi Karttunen Graafinen ilme: Kuudes

EMMA:n projektiryhmä: Jenni Enbom, Jouni Harju, Hanni Isola, Ari Karttunen, Lasse Naukkarinen, Marianne Miettinen, Ingrid Orman, Suvi Sivulainen, Saara Suojoki, Sami Supply ja Asta Teräväinen

Merkittävät yhteistyökumppanit: Saastamoisen säätiö, Tatsuo Miyajima Studio, SCAI The Bathhouse, Tokyo Julkaisu: Sky of Time

Tatsuo Miyajima: Sky of Time, 2019.
Saastamoisen säätiön taidekokoelma.

Tinni Torikka & Rut Bryk. Arkistokuva
Rut Bryk: Perhosen kosketus -dokumenttielokuvasta.
©Maaria Wirkkala

Tapio Wirkkala Rut Bryk Säätiön

Bryk & Wirkkala -katseluvarasto

Vuonna 2017 avattu katseluvarasto tuo museotyön uudella tavalla yleisön keskuuteen. Katseluvarasto on säilytystilan, näyttelyn ja työskentelytilan yhdistelmä, jossa voi tutustua Rut Brykin ja Tapio Wirkkalan teoksiin, arkistomateriaaleihin ja luonnoksiin sekä EMMAn kokoelmatyöhön. Vuonna 2019 tilaan toteutettiin Rut Brykin *Seita*-tekstiilejä esittelevä kokonaisuus.

EMMAAn talletettu Tapio Wirkkala Rut Bryk Säätiön kokoelma on sijoitettu kokonaisuudessaan yleisölle avoimiin tiloihin tarkoituksena tuoda museotyö yleisön luokse. Tilaa kiertävät säilytysshyllyt, joissa on varastoituna kokoelman aineistoa aikakausittain lajiteltuna. Yleisön nähtävillä on yli 2 000 esinettä. Säilytysshyllyjä ja vaihtuvia näyttelyitä rajaa läpikuultava seinä, Working Wall, joka on varattu kokoelma-aineistojen ja tutkimuksellisten näkökulmien esittelyyn. Aineistoihin voi tutustua myös digitaalisesti – esillä on taiteilijoiden työtä esittelevää dokumenttiaineistoa, lehtileikearkisto sekä kuva- ja videomateriaalia.

Vuonna 2019 katseluvarastoon toteutettiin **Rut Brykin** *Seita*-tekstiilejä esittelevä kokonaisuus. Mitta-

vasta tuotannosta esillepanon kuratoi muotoilija **Greta Muuri**. Japanissa kiertävää *Rut Bryk: Perhosen kosketus* -näyttelyä varten tehty saman niminen dokumentti ja **Maaria Wirkkalan** *Mielen mosaiikki* -teos olivat esillä katseluvarastossa 3.4.–5.5.2019.

Katseluvaraston keskellä on vaihtuvien näyttelyiden tila, jonka näyttelyt tuovat Rut Brykin ja **Tapio Wirkkalan** elämäntyön vuoropuheluun nykypäivän muotoilun sekä taideteollisuuden klassikkojen kanssa. Vuonna 2019 tilassa oli tekstiilin ulottuvuuksia nykyaiteessa ja muotoilussa esittelevä *Interwoven* – *Yhteen kudotut* -näyttely.

Kävijämäärä: 135 019 Kuraattorit: Laura Kokkonen & Henna Paunu Arkkitehtuuri: Wanderlust
EMMAN projektiryhmä: Inka Laine, Niko Jääskeläinen, Reetta Kalajo, Laura Kokkonen, Katja Oijusluoma,
Henna Paunu, Milla Rissanen, Saara Suojoki, Ella Tommila ja Maria Vähäsarja
Merkittävä yhteistyökumppani: Tapio Wirkkala Rut Bryk Säätiö

Greta Muurin kuratoima Seita-tekstiilien kokonaisuus avautui toukokuussa Bryk & Wirkkala -katseluvarastossa.

Saastamoisen säätiön kokoelmanäyttely

Kosketus

Saastamoisen säätiön kokoelmanäyttely *Kosketus* esittelee ajankohtaista suomalaista ja kansainvälistä nykytaidetta. Vuonna 2019 näyttelyssä toteutettiin mittava uudistus, joka käsittelee ihmisen, arkkitehtuurin ja rakennetun ympäristön suhdetta. Näyttelyn mediahuoneessa nähtiin Jonna Kinan, Pilvi Takalan ja William Kentridgen videoteokset.

Kosketus-näyttelyn ydinteema on ihmisyyden, jonka kautta pohditaan elämän peruskysymyksiä. Teokset käsittelevät mm. havaintoa, identiteettiä ja vuorovaikutusta. Ihmisyyden teema nousee esille myös vuorovaikutuksessa teoksen ja vastaanottajan välillä. Teosten äärellä taiteilijan luoma todellisuus ja katsojan oma todellisuus ovat kosketuksissa toisiinsa, kun taide haastaa katsojansa fyysisesti, tilallisesti ja älyllisesti. Katsoja peilaa aina omaa kokemusmaailmaansa taiteeseen ja ympäröivään maailmaan.

Lokakuussa 2019 näyttelyyn valmistui uusi laaja osio, joka käsittelee ihmisen, arkkitehtuurin ja rakennetun ympäristön suhdetta. Kokonaisuudessa on esillä teoksia muun muassa taiteilijoilta **Elina Brotherus**,

Artor Jesus Inkerö ja **Hans Rosenström**. EMMAn arkkitehtuuriin ja ympäristöön suunnitellut **Olafur Eliassonin** ja **Alicja Kwaden** komissioteokset kuuluivat myös kokonaisuuteen. Ihminen, arkkitehtuuri ja rakennettu ympäristö -osion ovat kuratoineet EMMAn amanuenssit **Laura Kokkonen** ja **Ingrid Orman** sekä intendentti **Henna Paunu**.

Kosketus-näyttelyssä on huipputekniikalla varustettu mediahuone, jossa esitetään Saastamoisen säätiön kokoelman mediataidetta. Vuonna 2019 mediatilassa esitettiin **Jonna Kinan** *Arr. for a Scene* (2017), **Pilvi Takalan** *Players* (2010) ja **William Kentridgen** teos *Other Faces* (2011).

Kuraattorit: Pilvi Kalhama, Päivi Karttunen, Laura Kokkonen, Ingrid Orman ja Henna Paunu
EMMAN Projektiryhmä: Ari Karttunen, Laura Kokkonen, Marianne Miettinen, Pekka Muinonen, Henna Paunu, Jukka Silvennoinen, Saara Suojoki, Sami Supply ja Pernilla Wiik
Merkittävä yhteistyökumppani: Saastamoisen säätiö

Hans Rosenström: Kaiken osana, 2011–2019. Saastamoisen säätiön taidekokoelma.

William Kentridge: Other Faces, (yksityiskohta), 2011. ©William Kentridge Studio.

SEB

Antti Kytömäki: Putous, 2019
Mika Helin: Kaksoisvarjo, 2019
EMMA-kokoelma.

17.4.–4.6.2019

Antti Kytömäki: Putous

2.9.–4.12.2019

Mika Helin: Kaksoisvarjo

EMMAN ja Skandinaviska Enskilda Bankenin (SEB) yhteistyön tuloksena EMMAn uusien kokoelmateosten sarja esittäytyy SEB:n toimiston aulatilassa Eteläesplanadilla kolmen vuoden aikana. Vuoden 2019 uudet teokset ovat Antti Kytömäen *Putous* ja Mika Helinin *Kaksoisvarjo*.

Keväällä ensiesitetty **Antti Kytömäen** *Putous* on kineettinen installaatio, jossa mustat satiininauhat ovat jatkuvassa liikkeessä ja piirtävät valkoiselle taustalle muuttuvaa kuviota. Syklinen liike herättää nauhat eloon ja antaa teokselle uusia merkityksiä jättäen katsojalle monia tulkinnan mahdollisuuksia.

Mika Helinin tilateoksessa *Kaksoisvarjo* ihmisen rakentama ympäristö ja luonto kohtaavat. Nojatuolit ja valaisimet muistuttavat ihmisestä tilassa, josta luonto yrittää ottaa vallan. Sammal nousee teoksessa valokeilaan ja herättää kysymyksen siitä, kuka hallitsee ja ketä.

Vuonna 2017 alkaneen yhteistyön puitteissa toteutettavan kuuden teoksen sarjasta on vuoden 2019 loppuun mennessä esitetty viisi. SEB:n toimintaa ohjaa ajatus, jonka mukaan luovuus, innovatiivisuus ja rohkeus nähdä maailma toisin silmin ovat avain-tekijöitä paremman maailman rakentamisessa. EMMA puolestaan on vahvojen, taiteen voimasta syntyvien kokemusten taidemuseo, joka tuo taiteen sinne, missä ihmiset liikkuvat ja toimivat.

Kävijämäärä: Antti Kytömäki: 2480 Mika Helin: 5440

Kuraattori: Ingrid Orman

Merkittävät yhteistyökumppanit: Skandinaviska Enskilda Banken SEB

Kokoelmatoiminta

Vuonna 2019 erityisesti Tapio Wirkkala Rut Bryk Säätiön kokoelma oli laajasti esillä kansainvälisesti. Saastamoisen säätiön taidekokoelmaa esittelevässä *Kosketus*-näyttelyssä tehtiin mittava uudistus, ja EMMA-kokoelmaa kartutettiin useilla konseptiteoksilla. Yhtenä vuoden 2019 keskeisenä operaationa oli teoshallinta-järjestelmä MuseumPlusRIAn käyttöönotto.

EMMAN kokoelmat liikkuvat ja näkyvät aktiivisesti. **Rut Brykin** kaksivuotinen Japanin näyttelykiertue avautui huhtikuussa Tokiossa, jossa näyttelypaikkana oli Tokyo Station Gallery. Näyttely keräsi museon historiassa toiseksi eniten kävijöitä. Elokuussa näyttely siirtyi Itami City Art Museumiin. **Tapio Wirkkalan** teosten näyttely avautui Muranon lasimuseossa Venetsiassa toukokuussa. Molempien näyttelyiden osalta oltiin mukana myös julkaisujen teossa. Rut Brykistä EMMA toteutti myös noin 50 minuuttisen dokumenttielokuvan. TWRB-kokoelman Wirkkala-teoksia oli esillä myös marraskuun alusta alkaen Prahan Taideteollisessa museossa. EMMAn tuottama *Futuromania – Designing Future Living* -näyttely avattiin Porin Rosenlew-museossa kesäkuussa. Tapio Wirkkala Rut Bryk säätiön kokoelman esillepanoja uudistettiin katseluvuorastossa muun muassa Rut Brykin *Seita*-tekstiilien osalta.

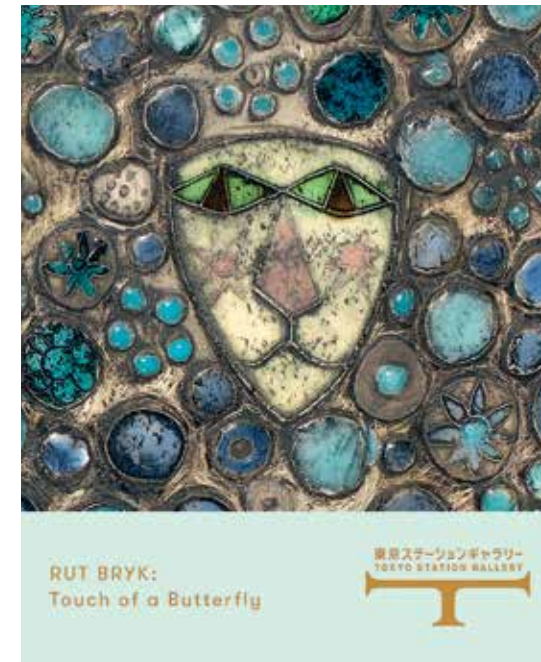
Saastamoisen säätiön kokoelmanäyttelyssä nähtiin vuoden aikana **Jonna Kinan**, **Pilvi Takalan** ja **William Kentridgen** mediateoksia. *Kosketus*-kokoelmanäyttelyn päätila Agora uudistettiin *Ihminen, arkkitehtuuri ja rakennettu ympäristö* -osiolla.

Kokoelmatoiminnan keskeisimpiä operaatioita on alkuvuoden ajan ollut uuden MuseumPlus-teos-hallintajärjestelmän käyttöönotto, joka mahdollistaa kokoelmatietojen ja palveluiden digitaalisen avaamisen tulevaisuudessa. EMMA sai vuoden lopussa käyttöön myös uuden kokoelmien säilytystilan Vantaan Turvalaaksosta. Tilaratkaisuja, kalustusta ja siirtohanketta valmisteltiin aktiivisesti koko vuoden ajan. Kokoelmaprosessit, kuten hankinnat, ja eritoten lainat, jatkuivat vilkkaina. Yksi suurimpia lainoja oli **Juhani Harrin** teosten kokonaisuus Sara Hildenin taidemuseolle Saastamoisen säätiön kokoelmasta. SEB-yhteistyön kautta toteutui **Antti Kytömäen** ja **Mika Helinin** tilausteoshankinnat esillepanoiin. EMMAn Lounge-tilassa konservoitiin ja tuotiin esille **Birger Carlstedtin** monumentaaliteos *Yhteiskuntakoneisto*.

EMMA toimi myös aktiivisesti Espoon julkisen taiteen hankkeiden parissa. Asiantuntijatyötä tehtiin uusien teosten valmisteluissa. Vuoden aikana valmistuivat **Armi Tevan** graafinen teoskokonaisuus Kivimiehen päiväkotiin, **Akseli Leinosen** *Love Love (Tunnel of Love)* Leppävaaran Alberganporttiin, **Seela Petran** *Sinä päivänä* ja **Elina Aution** *Crossings*-muraali

Seela Petran uusi teos, *Sinä päivänä*, avautui lokakuussa Kauppakeskus Ainoan yhteyteen valmistuneeseen pyöräparkkiin.

Tapiolan Merituulentorille. Kaupungin toimitilojen osalta taideteoksia ripustettiin esille mm. kouluihin ja virastoihin. Lisäksi EMMA toimi asiantuntijana Länsimetron toisen vaiheen taidevalintojen valmistelussa.

EMMAAn kokoelmateokset

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Kokoelmaobjektit	11 262	11 386	11 210	8 821	10 030	8 800	8 600
Kartunta	187	179	2315	128	1208	204	99

Kokoelmat (vuosittainen kartunta suluissa)

	2019	2018	2017	2016	2015
EMMA – Espoon modernin taiteen museon kokoelma	2 741 (32)	2710 (24)	2686 (57)	2629 (65)	2564 (63)
Saastamoisen säätiön taidekokoelma (2000) *	2 502 (71)	2688 (40)	2647 (70)	2577 (53)	2525 (50)
Osmo Valtosen taidekokoelma (2008)	323	323 (23)	300	300	300
Tapio Wirkkala Rut Bryk Säätiön kokoelma (2011)	5 212 (84)	5433 (92)	5341 (2187)	3154 (-41)	3195 (1095)
TWRB Säätiön arkisto	170				
L-G Nordströmin taidekokoelma (2011)	100	100	100	100	100
Taidepakki-kokoelma	128				
Muut teostalletukset	256				

* Saastamoisen säätiön taidekokoelmasta erotetaan vuodesta 2019 lähtien Saastamoisen perheen omistamat teokset.

MuPu-kokoelmahallintajärjestelmään luetteloidut tiedot

	2019
Kokoelmaobjektit	10 268
Arkistoaineisto	170
Kirjasto	4 290
Teoskuvat	4 120

Uuteen kokoelmahallintajärjestelmään vuonna 2019 siirtymisen johdosta luetteloinnin vuosittaisen kartunnan seuraaminen aloitetaan alusta.

Kokoelmalainojen määrä

	2019
Uudet pitkäaikaislainat	62
Kuvalainat	93
Näyttelyihin lainatut teokset	70
KIERTONÄYTTELYLAINAT:	
Japanin Rut Bryk -kiertonäyttely	
<i>Itami Art Museum</i>	200
<i>Tokyo Station Gallery</i>	200
Suomen Lasimuseon Tapio Wirkkala -kiertonäyttely	12
Futuromania-kiertonäyttely	3
Yhteensä	415

EMMA-kokoelmaan liitetyt taideteokset 2019 (30kpl)

Timo Vaittinen	Dream Team	2019	installaatio, kangaskollaasi
Jonathan Meese, Daniel Richter, Tal R	Es gibt sie noch, die Dinge	2018	sekatekniikka
Kris Lemsalu	Immaterial Material Love	2017	keramiikka
Jonathan Meese	FRÄULEIN 'BRÜLLYTOZ' SCHREIT: GEFAHR IN DER KUNST IDT DEIN REALYTYS KUSCHELN...	2015	öljy, akryylimuovailumassa ja sekatekniikka kankaalle
Bella Rune	All Repeated Patterns Want to Cover the Whole Wide World: Scarves Carry the Message	2018	digiprintti puuvillasatiinille, lisätty todellisuus
Bella Rune	Oral Offset Oculus	2018	sekatekniikka
Heidi Lampenius	Medusa	2018	akryyli, muste ja öljy kankaalle
Heidi Lampenius	Nightshades	2018	akryyli, muste ja öljy kankaalle
Heidi Lampenius	Broken Silver	2018	akryyli ja muste kankaalle
Heini Riitahuhta	Million Years	2019	reliefi
Jouko Kärkkäinen	Take a Step to the Future	2019	reliefi
Jouko Kärkkäinen	Wooden Planet	2019	reliefi
Kyösti Pärkinen	nimeämätön		maalaus kankaalle
Gunzi Holmström	Kolme profeettaa	2018	öljy kankaalle
Louis Reith	Untitled		maa-aines levyille
Fruls Tilpo	Granted Button		öljy levyille
Miriam Cahn	vor meinem haus	2016	pastelli, pigmentti ja liitu paperille
Juhana Moisander	Ethology of a Man	2019	mediataide
Juhana Moisander	Hukka	2017	mediataide
Pekka Muinonen	Välissä taivaan ja maan		maalaus kankaalle
Antti Kytömäki	Putous	2019	installaatio
Seela Petra	Sinä päivänä	2019	piirretyt hahmot, tulostus alumiinikomposiittilevyille, taustamaali
Tyko Elo	Merenneito		veistos
Mika Helin	Kaksoisvarjo	2019	installaatio
Akseli Leinonen	Love Love (Tunnel of Love)	2019	vesileikattu ruostumaton teräs, jauhemaalaus
Hinrich Kröger	FREE QUEER RIOT	2019	keramiikka
Sanna Karlsson-Sutisna	Peace at Last	2018	puuveistos
Elina Autio	Crossings	2019	seinämaalaus
Kirsti Ilvessalo	Aurinkokello		villaryjy
Jussi Koivusalo	Luterilaisia kuvia III	1984	musta marmori

EMMAAn hallinnoima Espoon julkinen taide

	2019
Sisätiloissa	939
Ulkotiloissa	51
Yhteensä	990

Yleisötyö

Vuoden 2019 aikana olemme EMMAssa oppineet, että yhteiskunnallisen keskustelun herättäminen ja siinä aktiivisesti toimiminen tuo meitä entistä lähemmäs käyttäjiämme ja yleisöjämme. Museon tarkoitus ei ole olla helppo tai neutraali vaan ennemmin aktiivinen osa yhteiskuntaa. Museo on kokoelmiensa ja näyttelyidensä kautta toimintaa, kokemuksia, sosiaalista elämää, oppimista, keskustelua, löytämistä ja paljon muuta.

Michael Jackson: *On the Wall* -näyttely toi odotetusti EMMAan paljon uusia kävijöitä. Museossa nähtiin paljon perheitä ja nuoria aikuisia, jotka eivät olleet vierailleet EMMAssa aikaisemmin. Näin ollen tavoite uudenlaisten yleisöjen tavoittamisesta toteutui. Opastuksilla ja lukuisissa asiakaskohtaamisissa henkilökunta kertoi näyttelyn perusajuksesta ja museon roolista ilmiöiden ja teemojen esiin nostajana. Keväällä 2019 *Leaving Neverland* -dokumentin uudestaan pintaan nostamat lasten hyväksikäyttösytyt **Michael Jacksonia** kohtaan vaikuttivat syksylläkin näyttelyn vastaanottoon. Ohjelmatarjonnassa, erityisesti EMMA Talkseissa pyrittiin vahvistamaan EMMA:n yhteiskunnallista ja aktiivista roolia keskustelussa. Syksyn näyttelyiden ohjelma sisälsi mm. keskustelun faniuden monista puolista sekä seminaarin vallasta ja sen erilaisista muodoista. Isojen ja tärkeiden asioiden käsittely museon ohjelmassa jatkuu myös keväällä 2020 ilmastonmuutostemalla. Ristiriitaisten ja vaikeidenkin aiheiden esiin nostaminen on saanut asiakkailta positiivista vastakaikua.

Espoolaisista yhä suurempi osa on muuta kuin suomea tai ruotsia kotikielenään puhuvia. Maahan muuttaneiden työikäisten lisäksi Aalto-yliopiston opiskelijat ja työntekijät ovat EMMAlle merkittävä ja potentiaalisesti lisääntyvä asiakasryhmä. Tarjotaksemme kansainvälistyvälle kävijäkunnalle ohjelmaa, on vuonna 2019 huomioitu englanninkielisen tai kielettömän ohjelman tarjonta: musiikki, pajatyöskentelyn monikielisyys ja englanninkieliset puheenvuorot saivat ohjelmassa entistä enemmän painoarvoa. Kansainvälisten taiteilijoiden, kuten **Tatsuo Miyajiman** vierailut ja esiintymiset EMMAssa saivat paljon yleisöä. Yhdessä markkinointiviestinnän tiimin kanssa huomioitiin palveluiden ja ohjelman viestiminen englanniksi. Selvä muutos näkyi esimerkiksi *Lasten museofestareiden* kävijöissä, joista entistä suurempi osa oli palveluita englanniksi käyttäviä.

Asiakastutkimus vahvistaa EMMAn suuntaa

Kevään 2019 aikana tehtiin kävijätutkimus, jonka tarkoituksena on mahdollistaa palvelujen ja viestinnän tarkempaa kohdentamista ja asiakkaiden herkempeä kuulemista. Jatkossa vuosittain uusittavan kävijätutkimuksen tuottaman tiedon ja analyysin avulla päästään kehittämään kokonaisvaltaisempaa kävijäkokemusta EMMAssa.

Kävijätutkimuksen tulosten perusteella lähdettiin kehittämään myynnin pitkäjänteisempiä suunnitelmia yhdessä markkinointiviestinnän tiimin kanssa. Syksyn aikana erityisesti tilojen ja palveluiden myymistä yrityksille kehitettiin. Erilaiset kampanjat, promotilaisuudet ja yhteydenotot poikivat kiinnostuksen kasvua jo syksyn aikana.

EMMA opetuksen tukena ja alustana

Suomen Kulttuurirahaston ja Svenska Kulturfondetin kolmivuotinen suurhanke, Taidetestaajat tutustutti koko Suomen kahdeksannekset luokat taiteen eri ilmenemismuotoihin ympäri maata. EMMA oli mukana kaksi ensimmäistä kautta ja sen osalta hanke päättyi kevääseen 2019. EMMA tarjosi nuorille taiteilijakaverin, joka tutustutti heidät Saastamoisen säätiön kokoelma-

näyttelyyn ja kertoi omasta työstään kuvataiteilijana. EMMAssa vieraili kahden vuoden aikana yhteensä 1200 kasiluokkalaista, joista 880 lukuvuotena 2018–2019. Saastamoisen säätiön *Kosketus*-näyttelyn taiteilijoita projektissa oli mukana yhteensä kuusi.

EMMA on vuoden 2019 syksystä saakka ollut mukana Espoon kaupungin *Kulttuurikurkkaus*-hankkeessa, missä kulttuuritoimijat tarjoavat sisältöjä espoolaisille päiväkodeille varhaiskasvatuksen tueksi. EMMAn taidepedagoginen *Taidetutkimusmatka* on materiaali- ja tehtäväpaketti, jonka päiväkodin henkilökunta voi toteuttaa omassa tahdissaan ja kunkin ikäryhmän ehdoilla. He saavat koulutuksen museon pedagogiselta henkilökunnalta ja mukaansa päiväkotiin tehtäväpaketin, minkä kasvoina toimii Saastamoisen säätiön kokoelmanäyttelyn pieni ja sympaattinen, taiteilija **Jaakko Tornbergin** teos, *Vihreä*. Noin kymmenen vuotta peruskouluja palvellut *KULPS! Kulttuuri- ja liikuntapolku* toi EMMAan noin tuhat lasta enemmän kuin vuonna 2018. Taidemuseo opetuksen tukena on vahvistanut asemaansa monella tavalla päättyneen vuoden aikana.

EMMA Talkseissa keskusteltiin vuoden aikana näyttelysisällöistä kumpuavista aiheista.

The Men Who Fell from Earth -näyttelyn toiminnallisen tilan seinä täyttyi vihkoista, joihin yleisö sai piirtää.

EMMAN ohjelma 2019

EMMA Talks

Keskustelu nostaa esiin yhteiskuntaa ja elämään liittyviä teemoja taiteen ilmiöiden avulla. Aiheet nousevat EMMAn ajankohtaisista näyttelyistä.

Ke 27.2. Mikä on taidetta ja kuka on taiteilija?

Aalto-yliopiston opettaja, taidehistorioitsija Tuija Peltomaa, taiteilijat Teija ja Pekka Isorättyä.

Ke 10.4. Oivallusten tila

Arkkitehdit Johanna Brummer ja Heini-Emilia Saari sekä EMMAn intendentti Reetta Kalajo.

Pe 3.5. EMMA Talks Goes Espoo Ciné:

Taiteidenvälisiä vaikutteita ja ilmiöitä

EMMAN intendentti Arja Miller ja Suomen elokuva-säätiön Kulttuuriviennin suunnittelija Otto Suuronen.

Ke 5.6., 12.6., 19.6., 26.6. EMMA Talks Goes

Kesäyliopisto

Puheenvuoroja ja keskustelua taiteen teemoista. Lähtökohtana EMMAn ajankohtaiset näyttelyt.

Ke 21.8. On Stage: Todd Gray & Graham Dolphin

EMMAN intendentti Arja Miller Michael Jackson: On the Wall -näyttelyn taiteilijoiden kanssa.

Ke 18.9. Starstruck / Tähtikultin kääntöpuolet

Median ja viestinnän tutkimuksen professori Kaarina Nikunen, Music Finlandin viestintäpäällikkö Teemu Fiilin ja Off the Lab -ryhmän taiteilijat. Moderaattorina EMMAn markkinointi- ja viestintäpäällikkö Saara Suojoki.

Ti 8.10. On Stage: Tatsuo Miyajima

EMMAN intendentti Arja Miller haastattelee taiteilija Tatsuo Miyajimaa.

Ke 30.10. Interwoven – Exploring Materials and Structures

Aalto-yliopiston tekstiilisuunnittelun professorin, Maarit Salolaisen, puheenvuoro.

Asiantuntijakierrokset

La 6.1. Amanuenssi Laura Kokkonen kertoi

Futuromania – Designing Future Living -näyttelystä

Pe 18.1. Amanuenssi Inka Laine kertoi Alicja Kwaden

Trans-For-Men -näyttelystä.

Pe 15.3. Intendentti Arja Miller kertoi The Men Who

Fell from Earth -näyttelystä.

Su 8.9. Amanuenssi Milja Liimatainen kertoi

Michael Jackson: On the Wall -näyttelystä.

Pe 8.11. Näyttelyn tuotantopäällikkö Sami Supply

kertoi Tatsuo Miyajiman Sky of Time -näyttelystä.

Tapahtumat

Ti–pe 19.–22.2. Taideloma

Talvilomaviikolla kuvataidekasvatuksen opiskelijat ohjasivat taidepajoja.

Pe 8.3. Naisten päivä: Social Portraits

Taiteilija Katriina Haikala piirtää voimauttavia muotokuvia henkilöistä, jotka tuntevat itsensä naiseksi.

La–su 30.–31.3. Lasten museofestarit: Traffic Jam

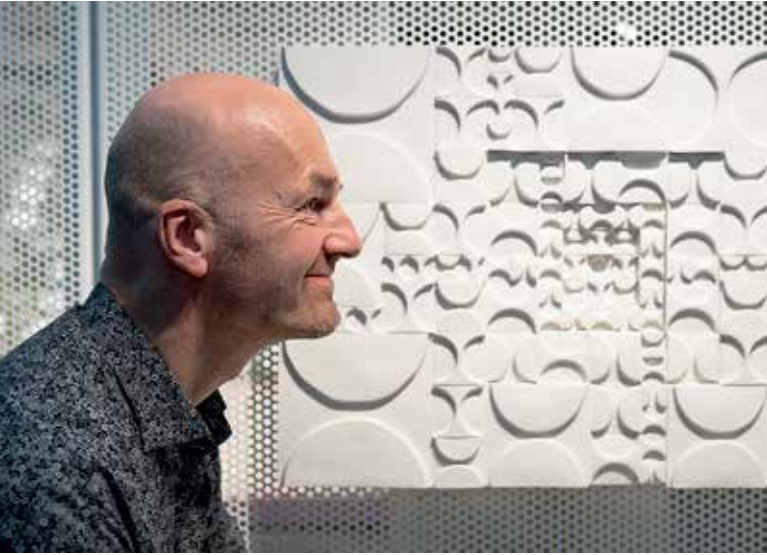
Näyttelykeskus WeeGeen toimijoiden yhdessä toteuttama koko perheen suurtapahtuma.

La 27.4. April Jazz Goes EMMA

EMMAN ja April Jazz -festivaalin kokeilevan jazzin iltapäivä. Konsertissa kuullaan muusikko Sid Hillen jazzsävellys, joka on saanut vaikutteensa Rut Brykin ja Tapio Wirkkalan taiteesta. Muut esitysajat pe 30.8. ja la 23.11.

Pe 10.5., 17.5., 24.5. Taiteen rajoilla

Aalto ARTS:n ja Teatterikorkeakoulun opiskelijoiden interventiossa uppoudutaan The Men Who Fell from Earth -näyttelyyn

Muusikko Sid Hille haki jazzsävellykseensä vaikutteita Rut Brykin ja Tapio Wirkkalan taiteesta.

Naisten päivänä EMMAssa toteutettiin taiteilija Katriina Haikalan Social Portraits -projekti.

Design + WeeGee -tapahtuman paneelikeskustelu otsikolla Suunnittelun pohjana vahva identiteetti. Keskustelemassa Olarin panimon myyntivastaava Hanna Montonen (vas), arkkitehtiopiskelija Heljä Nieminen, arkkitehti Jussi Vuori ja korusuunnittelija Heli Kauhanen. Moderaattorina Maria Veitola.

La 31.8. Espoo-päivä

Yhteinen kaupunkijuhla WeeGeellä. EMMAN taidepajoja, opastuksia ja Off the Lab -ryhmän performansseja.

Pe 27.9. ja 1.11. DJ-ilta: 'Wanna Be Startin' Somethin'
DJ-toimittaja Janne Siironen on erikoistunut populaarikulttuurin historiaan, sekä underground- ja klubikulttuuriin.

To 19.9., 24.10., 21.11. Vauvojen taideleikki
Taideleikki on suunnattu alle vuoden ikäisille vauvoille ja heidän vanhemmilleen. Tuokio toteutetaan Kosketus-kokoelmanäyttelyssä.

La 28.9. Design + WeeGee
Designiin ja arkkitehtuuriin keskittyvä koko talon tapahtuma.

La 12.10., 9.11., 28.12. Koko perheen taideopastus
Toiminnallisella opastuksella koetaan ja tutkitaan taidetta yhdessä.

15.–18.10. Taideloma

Syyslomaviikolla kuvataidekasvatuksen opiskelijat ohjasivat taidepajoja.

La-su 23.–24.11 WeeGeen Joulumarkkinat
WeeGeen joulumarkkinat toteutettiin yhteistyössä Helsinki Design Weekin kanssa. EMMA osallistui ohjelmaan taidepajalla, opastuksilla ja EMMA Shopin tarjouksilla.

Ke 27.11. Seminaari: Vallan rakenteet
Puhujat pohtivat omasta näkökulmastaan rakenteita, jotka mahdollistavat vallan käytön. Puhujina: Helsingin Sanomien toimituspäällikkö Laura Saarikoski, toimittaja Yagmur Özberkan, valtio-opin dosentti Markku Koivusalo, kuvataiteilija Martta Tuomaala ja Feministisen puolueen puheenjohtaja Katju Aro.

Luovaa piirustusta taiteen keskellä

Tapahtuma tutustuttaa piirtämisen kautta hahmottuvaan maailmaan ja perehdyttää piirustuksen peruselementteihin EMMAN näyttelytilassa. Ohjaajana kuvataidekasvattaja Tero Hytönen.

La 2.2. Näköhavainnosta piirtäminen uudella tavalla ja uusin välinein.

La 2.3. Elävän mallin piirtäminen eri asennoissa croquis-tekniikalla.

La 6.4. Epäkonventionaalisen piirtämisen päivä.

La 4.5. Tanssijoiden improvisoiman liikkeen piirtäminen.

La 8.6. Piirretään ulkona ja etsitään piirustusvälineet luonnosta.

La 7.9. Elävän mallin piirtäminen perehtyen ihmiskehon anatomiaan.

La 19.10. Oman kehon piirtäminen ottamalla etäisyyttä, mittaamalla ja havainnoimalla sitä.

La 2.11. Nykytanssijoiden improvisoiman liikkeen piirtäminen.

La 7.12. Aiheena värit ja miten ne toimivat suhteessa toisiinsa sekä niihin liittyvät merkitykset.

Taide tuntuu

Kehonhuoltoa EMMAN näyttelyiden parissa. Ohjaajana kulttuurituottaja sekä tanssin- ja tietoisien läsnäolon ohjaaja Rani Saarinen.

Su 27.1. Alicja Kwaden Trans-For-Men -näyttely

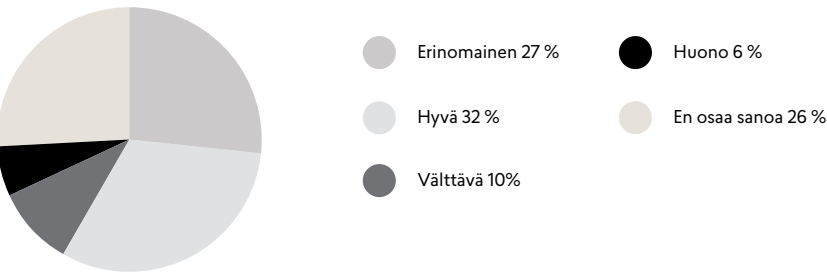
Su 24.2. / Su 24.3. / Su 28.4. / Su 26.5. / Su 29.9. / Su 1.12. Kosketus-kokoelmanäyttely

Su 27.10. Tatsuo Miyajiman Sky of Time -näyttely

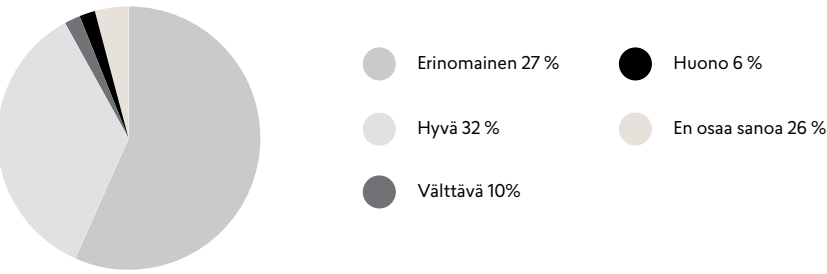

Koonti EMMAn asiakaspalautteesta

MIELIPITEESI NÄYTTELYISTÄ?	Erinomainen	Hyvä	Välttävä	Huono	En osaa sanoa	Vastaajia
The Men Who Fell from Earth	24 %	29 %	15 %	17 %	16 %	199
Juhana Moisander: Ethology of a Man	20 %	30 %	13 %	5 %	33 %	88
Alicja Kwade: Trans-For-Men	26 %	35 %	9 %	2 %	27 %	131
Futuromania – Designing Future Living	15 %	36 %	12 %	4 %	33 %	98
Interwoven – Yhteen kudotut	21 %	34 %	13 %	4 %	30 %	407
Michael Jackson: On the Wall	50 %	27 %	8 %	5 %	9 %	412
Adel Abidin: Michael	32 %	27 %	8 %	8 %	25 %	370
Tatsuo Miyajima: Sky of Time	23 %	26 %	5 %	8 %	38 %	233
Kosketus – Saastamoisen säätöön kokoelmanäyttely	23	44%	8	5%	22%	579
Bryk & Wirkkala katseluvarasto	31	36%	9	3%	23%	580
KESKIARVO	27%	32%	10%	6%	26%	

MIELIPITEESI PALVELUISTA?	Erinomainen	Hyvä	Välttävä	Huono	En osaa sanoa	Vastaajia
Varaustilanne	60 %	33 %	2 %	0 %	5 %	184
Opastus	64 %	34 %	1 %	1 %	0 %	101
KULPSI-opastus	63 %	26 %	4 %	0 %	7 %	27
Taidepaja	87 %	13 %	0 %	0 %	0 %	15
Synttärit	62 %	38 %	0 %	0 %	0 %	32
Kokoustila	36 %	64 %	0 %	0 %	0 %	11
Asiakaspalvelu näyttelytilassa	37 %	43 %	6 %	3 %	13 %	581
KESKIARVO	58 %	36 %	2 %	1%	4 %	

Opastus- ja taidepajatoiminta 1.1.–31.12.2019

	Ryhmiä	Osallistujia
Opastettuja ryhmiä (sis.taidepajat)	1098	21474
Yhteensä alle 18-vuotiaiden ryhmiä	662	18 340
Senioriryhmiä	16	232

Maksuttomat palvelut		
Yleisöopastukset - Taidevartti, Taidetunti, Lasten taidetunti ja Taide tuntuu	113	1590
Avoimet taidepajat	11	3475
Asiantuntijakierros	10	285

Maksuttomat opastukset		
Alle 18-vuotiaille	34	584
Asiantuntijaopastukset sidosryhmille	83	590

Tilatut opastukset		
Taidetunti ja Taidetasting	542	8972
Taidepajat:	229	7571
joista lasten synttäreitä	99	1387
aikuisten Taidepajoja	11	150
koululaisten Taidepajoja	54	933
KULPSI-opastukset	121	2466
Lasten taidetunnit	34	584

Tapahtumat, sisältäen toiminnallisen tilan	198	49 016
--	-----	--------

Päiväkoti-, koululais- ja 2. asteen opiskelijaryhmiä	373	8495
--	-----	------

Birger Carlstedtin reliefsi Yhteiskuntakoneisto
konservoitiin yleisölle avoimissa tiloissa.

Konservointi

Alkuvuodesta saatettiin loppuun teosten valmistelu Rut Brykin Japanin näyttelykiertuetta varten sekä Rut Brykin *Seita*-tekstiilien kokonaisuuden konservointi. EMMA-kokoelmaan liitettyä Birger Carlstedin *Yhteiskuntakoneisto*-teosta konservointiin näyttelytilassa ennen sen installointia, mikä avasi konservointityötä yleisölle. Vuoden aikana aloitettiin mittava teossäilytyksen uudistusoperaatio, joka tulee turvaamaan teosten optimaalista säilyttämistä pitkälle tulevaisuuteen.

Alkuvuoden aikana Tapio Wirkkala Rut Bryk Säätiön kokoelmaan liittyen saatettiin loppuun mittava konservointiprojekti, jossa valmisteltiin Japaniin lähteneet **Rut Brykin** kiertonäyttelyn teokset. EMMA:n konservaattorin lisäksi projekti tarjosi työtä esinekonservaattorille ja esinekonservoinnin opiskelijalle. Konservaattorit olivat mukana myös kiertonäyttelyn vaatimuksien mukaisesti tehtävien pakkausten suunnittelussa. Kokoelman kuuluvien Rut Brykin *Seita*-kankaiden dokumentointi ja konservointi aloitettiin valmistelemalla Aukion katseluvarastoon esille tulevat tekstiilit, lisäksi suunniteltiin ja toteutettiin niiden esillepano. *Seita*-projektissa mukana oli tiiviisti myös ostopalveluna tekstiilikonservaattori.

Konservaattori osallistui vaihtuvien näyttelyiden suunnitteluun ja toteutukseen projektiryhmissä. *The Men Who Fell from Earth* -näyttelyn teosten dokumentointi toteutettiin kokonaan paperittomasti piirustusapplikaatiota ja langattomia laitteita hyö-

dyntäen. *Michael Jackson: On the Wall* -näyttelyssä työskenneltiin kansainvälisten yhteistyökumppaneiden ja taiteilijoiden kanssa. Saastamoisen säätiön taidekokoelmaa esittelevän *Kosketus*-näyttelyn ripustukseen vaihdettiin uusia teoksia, jotka dokumentoitiin ja osin myös konservoitiin esillepanoa varten.

Yhteistyö SEB:n kanssa jatkui kahden uuden konseptuaalisen teoksen myötä. Keväällä oli esillä **Antti Kytömäen** kineettinen installaatio *Putous* ja alkusyksystä valmistui **Mika Helinin** teos *Kaksoisvarjo*. Erityisesti Helinin teos nosti esille konservoinnin ydinkysymyksiä säilyttämisestä ja materiaalien korvattavuudesta; mitä konseptuaalisessa teoksessa säilytetään ja millä ehdoilla teoksen voi rakentaa uudelleen.

Kokoelmateosten lainaustoiminta oli vilkasta, suurimpana kokonaisuutena valmisteltiin **Juhani Harrin** teosten laina Sara Hildénin taidemuseon laajaan taiteilijan teoksia vuosilta 1960–2000 esittelevään näyttelyyn. Teosten kollaasimaisen luonteen sekä niiden materiaalien moninaisuuden ja haurauden

vuoksi työ vaati erityisiä ratkaisuja varsinkin teosten pakkaamisen suhteen.

EMMA:n kokoelmaan lahjoituksena saatu **Birger Carlstedtin** reliefsi *Yhteiskuntakoneisto* konservoitiin ja installoitiin näyttelytilaan yleisön läsnä ollessa. Lähes seitsemän metriä leveään teokseen lisättiin tukirakenteita ja sen vaurioitunutta maalipintaa restauroitiin ja puhdistettiin.

Loppuvuoden aikana aloitettiin taideteosten säilytystiloihin liittyvä uudistusoperaatio, jossa valmisteltiin uusi säilytystila kalustamalla se teoksille pitkäaikais säilytykseen sopivin kalustein sekä valmisteltiin teoksia siirtoon. Uusi tilava säilytyspaikka edistää teosten turvallista käsittelyä ja säilyttämistä pitkälle tulevaisuuteen. Konservaattori oli mukana laatimassa listauksia siirtoon soveltuvista teoksista, dokumentoi, huolsi ja tarvittaessa konservoi teoksia sekä ohjeisti pakkaamista. Operaatio tarjosi työtä konservointiopiskelijalle muutamien kuukausien ajalle.

Michael Jacksonin suunnittelemaa
Dinner Jacket -takissa roikkui aterimia.

Museotekniikka

Tekniikan tiimin kokoonpano on käynyt läpi suuria muutoksia vuonna 2019. Henkilökunnan vaihdoksien lisäksi tiimiä on vahvistettu registraattorilla. Vaihtuvissa näyttelyissä on tarvittu erityistä osaamista laajojen taideteosten installoimisessa ja *Kosketus*-kokoelmanäyttelyyn toteutettiin merkittäviä uudistuksia yhteistyössä taiteilijoiden kanssa. Tekniikan tiimi on myös ollut mukana mahdollistamassa laajoja teoslainoja sekä kansainvälisesti että Suomessa.

Määräaikainen kokoelmaregistraattori siirtyi tekniikan tiimiin uutena vahvistuksena ja osaksi EMMAn vakinaista henkilöstöä. Tiimin vaihdon yhteydessä registraattorin toimenkuva laajeni kattamaan kokoelmaprosessien koordinoimisen lisäksi vaihtuvien näyttelyiden logistiikkaa. Museotekniikan tiimillä on keskeinen rooli käytännön toteuttajana ja registraattorin rooli ja tiedonjako tiimissä tehostaa käytännön prosessien suunnitelmallisuutta sekä vuorovaikutusta eri yksiköiden välillä. Registraattori on ollut vuoden aikana myös merkittävässä roolissa kansainvälisten suurnäyttelyiden ja lainojen koordinoimisessa. Tiimin sisäisessä osaamisen kehittämisessä keskityttiin erityisesti registraattorin koulutukseen ja verkostoitumiseen.

Vuoden aikana toteutettiin lukuisia erityistä ammattitaitoa ja ongelmanratkaisukykyä vaativia näyttelyitä. Suuria teosinstallointeja toteutettiin tiiviissä yhteistyössä taiteilijoiden kanssa. **Juhana Moisanerin** *Ethology of a Man* vaati suuren projektiopinnan korkealla kuvanlaadulla. Projekti toteutettiin monikanavaisena 4K-projisointia, yhteistyössä Picturallin ja Gene-

lecin kanssa. Myös Saastamoisen säätiön tilaama **Tatsuo Miyajiman** *Sky of Time* -näyttelyn nimikkoteos oli ensiesityksessä ja vaati erityistä suunnittelua yhdessä taiteilijan kanssa. Ripustus toteutettiin kertopuusta ja Moltonista tehdyistä elementeistä, jotka muodostivat näyttelytilaan madalletun katon ja samalla pimensivät tilan. Katto toimi samalla kiinnitysalustana yli 600:lle LED-numeronäytöille.

Suuret kiertonäyttelyt, *The Men Who Fell from Earth* ja *Michael Jackson: On the Wall*, vaativat kansainvälisyyden ja ison teoslukumäärän takia paljon suunnittelutyötä sekä ripustuksen toteutuksessa että logistiikan järjestämisessä. Näyttelyiden rakentamisessa otettiin käyttöön tekniikan tiimin suunnittelemat uudet seinämoduulit, jotka tehostavat rakennusvaihetta. EMMA oli molempien näyttelyiden viimeinen esityspaikka, joten teosten pakkaus ja palautusten koordinointi vaati erityistä huomiota.

Lainatoiminta on ollut vuoden aikana vilkasta EMMAssa ja painopisteenä ovat olleet suuret ulkomaan lainat. Japanissa kiertävää **Rut Brykin** näyttelyä varten käsiteltiin yli 200 teosta. Pakkaustyö vaati

jokaiselle esineelle erikseen räätälöityjä ratkaisuja sekä pakkaamisprosessin tarkan dokumentoinnin ohjeeksi Japanin ripustusta toteuttaville. **Tapio Wirkkalan** esineistä koostettu laaja kiertonäyttely sai jatkoa Venetsiassa, Muranon lasimuseossa. Kotimaan lainoista merkittävin oli kattava **Juhani Harri** -laina Sara Hildenin taidemuseolle. Pakkaukset toteutettiin tiiviissä yhteistyössä konservaattoreiden kanssa, jotta ne suojaisivat Harrin äärimmäisen herkkiä teoksia mahdollisimman hyvin.

Merkittävä askel EMMAn kehitykselle oli ulkopuolisen varastotilan kartoitus. Vantaan Turvalaaksossa sijaitsevaa tilaa on suunniteltu EMMAn tarpeisiin sopivaksi ja siellä käynnistettiin tarvittavat rakenteelliset muutostyöt. Olosuhteiltaan taiteelle optimaalinen varasto tulee olemaan säilytyspaikka valtaosalle Saastamoisen säätiön teoksista, ja se mahdollistaa tulevaisuudessa joustavamman sekä turvallisemman teoslogistiikan.

Tatsuo Miyajiman *Sky of Time* -teos rakentui sadoista LED-näytöistä.

Michael Jackson: On the Wall -näyttelyn
kampanja näkyi laajasti katukuvassa.

Markkinointi, viestintä & yritysyhteistyö

EMMAN kansainvälistyvässä markkinointiviestinnässä panostettiin johdonmukaiseen brändin vahvistamiseen. Uusia yleisöjä tavoiteltiin niin lähialueilla kuin kansainvälisesti.

Kotimaan markkinointiviestinnässä panostettiin erityisesti päänäyttelyihin *The Men Who Fell from Earth* ja *Michael Jackson: On the Wall* sekä suur tapahtumiin. Jotta erilaiset kohde-ryhmät tavoitetaan tehokkaammin, mediapalettia laajennettiin mm. aloittamalla yhteistyö Radio Helsingin, Helsinki Marketingin ja Helsinki Design Weekin kanssa. Digitaalista markkinointiviestintää tehostettiin Somecon kanssa yhteistyössä laaditulla sosiaalisen median suunnitelmalla ja uuden verkkosivuston käyttömahdollisuuksia kokeiltiin mm. *Michael Jackson: On the Wall* -näyttelyn mobiilioppaalla.

Vuoden aikana panostettiin myös kansainväliseen viestintään mm. yhteistyössä Helsinki Marketingin kanssa. Huhtikuussa ja marraskuussa EMMA osallistui Tokiossa järjestettyyn mediatilaisuuteen, joissa paikallisille toimittajille esiteltiin pääkaupunkiseutua korkeatasoisena kuvataiteen ja designin kohteena. Kesällä ja syksyllä EMMAssa vieraili lukuisia designista, arkkitehtuurista ja kuvataiteesta kiinnostuneita kansainvälisiä mediaryhmiä, ja yhteistyötä pääkaupunkiseudun design-toimijoiden kesken tiivistettiin entisestään

näiden mediamatkojen järjestämiseksi. Matkailijoita ja Suomessa asuvia eri kielisiä kävijöitä varten tehtiin yleisesite EMMAsta kuudella kielellä (suomi, ruotsi, englanti, japani, kiina ja venäjä).

EMMA-klubin toiminta muutettiin alkuvuodesta maksuttomaksi kanta-asiakasrekisteriksi tavoitteena lisätä sen jäsenmäärää, joka nousi vuodessa 20% n.4 600 henkilöön. Tarjoamme jatkossakin jäsenille etuja ja palveluja sekä mahdollisuuksia tutustua taiteeseen eksklusiivisesti. Tiivistimme yhteistyötä paikallisten toimijoiden (mm. Espoon kaupunginteatteri, Espoo Cine ja Hanasaaren kulttuurikeskus) kesken mm. ristiinmarkkinoinnin ja asiakasetujen muodossa.

EMMA Shopin toiminnan taloudellista kannattavuuden kehittämiseksi lisättiin mm. palvelumyyntiä, kasvatettiin näkyvyyttä lähialueella ja kehitettiin taloushallintoa. Päätettiin myös profiloida EMMA Shop aiempaa selkeämmin kuvataiteen, arkkitehtuurin ja designin sisältöihin.

Michael Jacksoniin liittyvä dokumentti aiheutti keväällä kohua kotimaisessa ja kansainvälisessä mediassa. Kriisiviestintää varten laadittiin nopeassa aikatau-

lussa valmiit vastaus- ja toimintamallit sekä vastattiin avoimuuden hengessä median ja yleisön esittämiin kysymyksiin. EMMAn viesti meni läpi mediassa toivottavalla tavalla niin kotimaassa kuin kansainvälisesti.

Kevään kohu vaikeutti EMMAn sponsorointitavoitteisiin pääsemistä. Yhteistyötä jatkettiin Granon, JCDcaux'n, Vahasen ja Tikkurilan kanssa.

Seuraajien määrät kasvoivat kaikissa sosiaalisen median kanavissa. Eniten kasvua tapahtui Instagramissa, jossa seuraajien määrä kasvoi n. 35%. Verkkosivuston kävijöiden määrä kasvoi 25%.

EMMAN monipuoliset sisällöt kiinnostivat mediaa laajasti:

”Muumien pitäisi johtaa maailmaa” – kolme nykymaalauksen kärkinimeä saapui näyttelyyn, jossa vilahtaa myös muumeja ja nimi viittaa David Bowieen” Helsingin Sanomat 15.2.2019

”Kohudokumentti Michael Jacksonista kuohuttaa, mutta espoolaismuseo ei taivu – järjestää näyttelyn pop-jumalasta: ”Emme peittele asioita” YLE 19.3.2019

”Rut Brykin tuhoutuneeksi luultu mestariteos löytyi mystisesti ja palasi kotiin – KulttuuriCocktail pääsi seuraamaan sen pystytystä” YLE 13.3.2019

”Michael Jacksonista kertova jättinäyttely ei ylistä pop-tähteä, vaan tutkii tämän alati muuttuvaa imagoa: ”Jacksonista on vaikeaa saada pitävää otetta” YLE 20.8.2019

”Joko postasit someen kuvan taidemuseon revontulihuoneesta? ”Spektaakkelille on museoissa paikkansa”, sanoo intendentti Arja Miller” Kauppalehti 16.11.2019

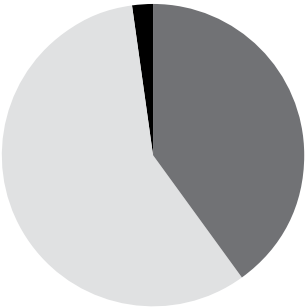
Julkaisut

Sarah Morris
ISBN 978-952-5509-58-8
EMMA – Espoon modernin taiteen museon julkaisuja 58/2019
Grano, 2019

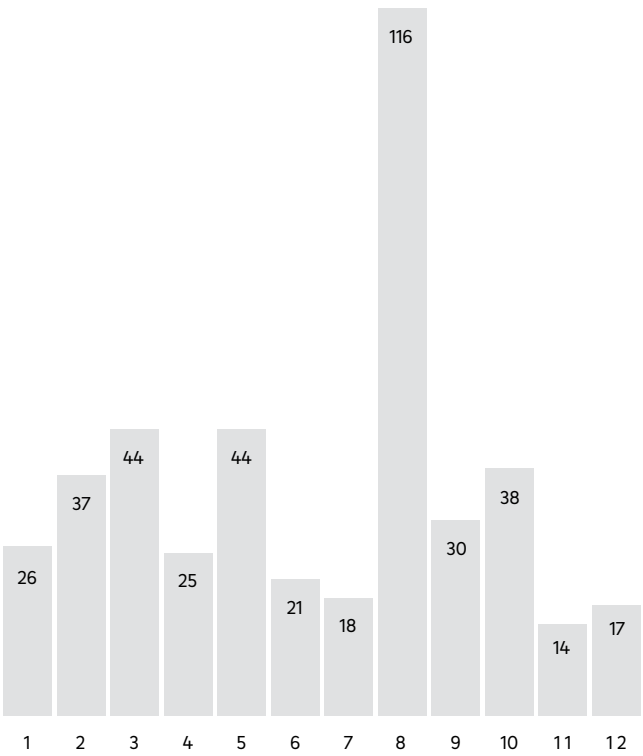
Tatsuo Miyajima: Sky of Time
ISBN 978-952-5509-65-6
EMMA – Espoon modernin taiteen museon julkaisuja 65/2019
Grano, 2019

Medianäkyvyys 2019

Julkisuuden intermediajakauma, 2019

- Verkkö 58 %
- Painettu lehdistä 40 %
- TV/ Radio 2 %

Osumien lukumäärä, koko mediakenttä. Yhteensä 430. Mediaosumien määrä kasvoi edellisestä vuodesta 11,7%.

Osumien vastaava mainosarvo

EMMAN medianäkyvyyden mittarit v. 2019 ovat tavoitavuus, näkyvyys (Visibility Score) ja vaikuttavuus (Brand Building Effect)

Tavoitavuus
kotimaisten lähdeartikkelien arvioitu lukijamäärä oli 2019 yht. 40,8 M lukijaa.

Näkyvyys (Visibility Score)
Visibility score mittaa analyysikohteen saavuttamaa näkyvyyttä artikkelissa. Tähän vaikuttavia tekijöitä ovat esim. maininta otsikossa, mainintojen määrä artikkelissa, esiintyminen kuvissa ja jakaako asiakas huomionmuiden toimijoiden kanssa. EMMAn visibility score oli 23 %, mikä on yleisellä asteikolla hyvää tasoa. Ylin taso eli erinomainen on yli 25 %.

Vaikutavuus (Brand Building Effect, Bbe)
Brand Building Effect mittaa viestinnän vaikuttavuutta. Mittari kertoo, kuinka moni artikkelin lukijoista muistaa lukemansa. Mittari muodostuu kertomalla tavoitavuus keskimääräisellä prosenttiluvulla lukijoita, jotka muistavat lukeneensa asiakkaasta.

EMMAN BBE oli 9,0 M. Tulos on hyvä ja reippaasti keskitason yläpuolella.

Lähde: Retriever

Tatsuo Miyajiman näyttelyn tuotteistuksessa hyödynnettiin teoksen vihreää värimaailmaa.

EMMA Shop

EMMA Shopin vuosi 2019 sisälsi toiminnan sisältömuutoksen suunnittelua ja vahvistuneita tuoteyhteyksiä Japanin markkinoille. Ennakko-odotuksiltaan haasteelliseksi arvioitu *Michael Jackson: On The Wall* -näyttelyyn liittyvä tuotekokonaisuus onnistui lopulta myynnillisesti yli odotusten.

Rut Bryk Japanin kiertonäyttely avautui 27.4. Tokyo Station Galleryssa ja näyttely suosio näkyi myös EMMA Shopin myynnissä. EMMA:n tuottama *Rut Bryk – Elämän taide* taidejulkaisu sai hyvän vastaanoton Japanissa ja julkaisua tilasivat myös japanilaiset yksityishenkilöt verkon kautta. Kiertonäyttelyyn liittyviä Bryk-tuotteita saatiin myyntiin myös EMMA Shopille ja niiden kysyntä ylitti tarjonnan. Syksyllä EMMA:ssa avautunut **Tatsuo Miyajiman** *Sky of Time* -näyttelyyn liittyvä julkaisu valmistui loppuvuodesta 2019 ja se herätti kiinnostusta erityisesti Japanin markkinoilla.

Michael Jackson: On The Wall -näyttelyyn liittyvä tuotesuunnittelutyö aloitettiin jo keväällä 2018. Näyttelyn avautuessa tuotevalikoimassa päätettiin keskittyä lopulta vain pienesti näyttelykohtaiseen tuotteistukseen, **Michael Jacksonin** musiikkiin, näyttelyjulkaisuihin, postikortteihin sekä populaarikulttuuriin liittyviin pieniin hauskoihin tuotteisiin. Näyttelyn aikana myynti kaksinkertaistui alkuvuoteen verrattuna. EMMA Shopin asiakkaiden suosikkituotteita koko vuoden aikana olivat mm. hauskat Michael Jack Toe -nilkkasukat, EMMA-kynät, sormipensselit, **Tapio Wirkkalan** kuikat, **Rut Bryk** -kirjontatyyny, kudontakehykset ja kukka-

sumuttimet. EMMA Shopin kirjavalikoiman myynti-osuus on pysynyt usean vuoden ajan n. 20 % tasolla ja vuonna 2019 myynnin kärjessä olivat Rut Brykin, **Sarah Morrisin** ja **Outi Pieskin** taiteesta kertovat taidejulkaisut.

Vuonna 2019 EMMA Shopissa suunniteltiin museokauppakonseptin strateginen sisältömuutos. Muutoksella tavoitellaan kasvua ja toiminnan parempaa kannattavuutta tuotteiden myynnin kasvulla, toiminnan kustannusten pienentämisellä ja tuottavuuden parantamisella. Näistä lähtökohdista löydettiin viisi muutostarvetta koko museokaupan toiminnalle:

1. Museokauppatoiminnan taloudellisen kannattavuuden parantaminen uudistustoimenpiteiden avulla. Tavoitellaan myyntien riippumattomuutta suhteessa näyttelyvieraiden määrään mm. kustannusten pienentämisellä ja tuottavuuden parantamisella.

2. Asiakkaan palvelupolun yhtenäistäminen koko kaupan kattavalla vahvemmalla tuotekuratoinnilla: aiempaa selkeämpi keskittyminen kuvataiteeseen, designiin, arkkitehtuuriin sekä EMMA brändiin ja Espoo kontekstiin.

3. Uudistetut myyntitilaisopimukset talon museoiden kanssa (Suomen Kellomuseo, Espoon kaupungin-museo, Lelumuseo Hevosenkengä), joilla tavoitellaan kannattavampaa myyntitilatoimintaa.

4. EMMA:n brändin vahvistaminen uuden EMMA-tuotevalikoiman avulla.

5. Shopin henkilöstöresurssien kohdentamista myynnin edistämiseen, sisältösuunnitteluun ja shopin taloushallintotöiden tehostamiseen.

Vuoden 2020 toiminnan päätavoitteena on toteuttaa EMMA Shopin tuotesisältöuudistus EMMA:n tuotevalikoiman osalta, mutta myös yhteistyössä Lelumuseo Hevosenkengän tuotteiden, Espoon kaupungin-museon tuotteiden sekä Espoon kaupungin *Futuro*-tuotteiden osalta. Museokauppa elää muutoksessa, jossa asiakkaiden odotukset ja tarpeet otetaan jatkossakin entistä paremmin huomioon. EMMA Shopin rooli on tulevaisuudessakin olla museokävijän asiakaskokemuksen jatke ja tarjota uusia näkökulmia koettuun museokäyntiin.

Näyttelysisällöt inspiroivat EMMA Shopin tuotevalikoimaa.

Hallinto, talous & henkilöstö

Vuonna 2019 päästiin nauttimaan aikaisempien vuosien suurten kehityshankkeiden hedelmistä sekä jatkamaan prosessien hiomista. EMMAssa otettiin käyttöön uusi palkkausjärjestelmä osana palkitsemismallin uudistusta sekä henkilöstön hyvinvointiin panostettiin valmennuksilla ja uudistamalla työtiloja.

EMMAssa otettiin keväällä käyttöön uusi palkkausjärjestelmä, joka on osa kokonaispalkitsemismallin uudistusta. Palkkausjärjestelmä rakennettiin yhteistyössä henkilöstön kanssa hyödyntäen EMMAN organisaatiokulttuurille ominaista sitoutuneisuutta ja kehitysorientaatiota. Aiempaa läpinäkyvämpi malli antaa esimiehille mahdollisuudet palkitsemiseen ja suoriutumisen johtamiseen sekä luo työntekijöille tavoitteellisemman ja motivoivamman työilmapiirin, jossa osaaminen ja odotukset tehdään näkyväksi. Malli antaa myös työntekijälle mahdollisuuden vaikuttaa omaan palkitsemiseensa. Palkitsemismallin uudistamisella vahvistetaan myös EMMAN työnantajamielikuvaa ja varmistetaan jatkossakin ammattitaitoisen ja kehittyisorientoituneen henkilöstön sitoutuminen EMMAN kunnianhimoiseen visioon.

2019 palkkausjärjestelmään varatut korotukset osoitettiin tehtäväkohtaisiin palkkoihin. Jatkossa järjestelmään varattu budjetti kohdennetaan henkilökohtaisten palkanosien korotuksiin. Ensimmäisen suoriutumisen arvioinnin kierroksen jälkeen arviointitulukkoa kehitettiin esimiesten ja työntekijöiden palautteen mukaisesti vastaamaan paremmin EMMAN tarpeita ja antamaan entistäkin kohdennetumpaa palautetta työntekijälle. Palkkausjärjestelmää kehitetään tarpeen mukaan yhteistyössä henkilöstön kanssa. Tällä varmistetaan järjestelmän vaikuttavuus ja ajantasaisuus suhteessa EMMAN strategiaan.

Vuoden 2020 alusta otetaan käyttöön uusi osa-aikaisia oppaita koskeva palkkausjärjestelmä sekä uusi luontois- ja henkilöstöetuja koskeva palvelu, joka mahdollistaa henkilöstön yksilöllisemmän palkitsemisen. Molemmat uudistukset ovat osa kokonaispalkitsemismallin kehittämisprojektia.

EMMAN työntekijät ovat edelläkävijöitä myös uuden ICT-järjestelmän ja sen sähköisten työvälineiden käyttämisessä. Sisäisen viestinnän yhdenmukaisuutta kehitettiin entisestään luomalla eri työvälineille yhteiset pelisäännöt. Tavoitteena on hyödyntää joustavan työnteon mahdollistavia ohjelmistoja entistä tehokkaammin ja tarkoituksenmukaisemmin.

Henkilöstön hyvinvointi on EMMAlle erittäin tärkeää. Tänäkin vuonna on panostettu henkilöstön hyvinvointiin mm. tarjoamalla itsensä johtamisen ja palautumisen valmennusta sekä mahdollistamalla joustavuutta työnteossa esim. etätyön lisäämisen kautta. Työtilauudistus eteni uusien huonejakojen muodossa sekä hiljaisten työtilojen järjestelyillä. Uudistus jatkuu tulevina vuosina mm. toiminnallisten ryhmätyötilojen luomisella ja neuvottelutilojen uudistamisella.

Vuoden 2019 aikana henkilöstön vaihtuvuus on ollut tavanomaista suurempaa. Toisaalta vaihtuvuus on tuonut haasteita hiljaisen tiedon katoamisen ja vanhojen työntekijöiden väliaikaisen kuormittuneisuuden muodossa, mutta toisaalta uusien työnteki-

jöiden mukana EMMA on saanut paljon uudenlaista asiantuntijuutta ja näkökulmaa. EMMA on ylpeä siitä, että monet lähteneet työntekijät ovat vastaanottaneet haastavia asiantuntijatehtäviä uusissa organisaatioissa ja näin osoittavat EMMAssa työskentelyn luovan vahvan pohjan asiantuntijuuden kehittymiselle.

Hallinto, talous ja riskienhallinta

Taidemuseosäätiön hallituksen kaksivuotisen toimikauden (2018–2019) toinen vuosi jatkettiin samalla kokoonpanolla kuin edellisenä vuonna. Asioita valmisteltiin nimitys- ja näyttelyvaliokunnissa sekä sijoitusryhmässä. Hallitustyöskentelyssä ja museon operatiivisessa johdossa hyödynnettiin Hyvän hallinnon ohjetta, joka määrittelee hallituksen ja operatiivisen johdon vastuut, raportointimenettelyt ja aikataulun. Vuosikalenteriin kuuluvat raportit, hakemukset, strategian päivitykset ja hallituksen itsearviointi tehtiin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Joka vuotinen riskianalyysi päivitettiin uuden konsernisalkussa olevan analyysityökalun avulla.

Hallituksessa tarkasteltiin erityisesti kokoelmien uuden säilytystilan käyttöönottoa ja kustannusjakoa, EMMA Shopin kannattavuuden parantamista ja kävijätutkimuksen tuloksia sekä strategisena kysymyksenä designin roolin kasvattamista osana EMMAN ja Wee-Geen sisältöjä. Kaupungin kulttuuritoimen pyynnöstä laadittiin selvitys designkokoelman liittämisestä osaksi EMMAa.

Kulunut vuosi merkitsi tiivistyvää hallinnollista seuranta- ja raportointia konsernin sisällä. Kehityskeskustelussa Espoon kulttuurin tulosyksikön kanssa käytiin

läpi toiminnan tilastoja ja painotettiin EMMA-kokoelman kehittämistä sekä panostuksia julkiseen taiteeseen. Konsernijaosto asetti ensimmäisen kerran myös EMMAlle toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2020.

Museoiden valtionosuusuudistuksen edellyttämä hakemus ja sen vaatimat sääntömuutokset olivat vuoden alun vaativin hallintotoimi. Uudistuksen ja EMMAN museotyön vaikuttavuuden myötä OKM myönsi EMMAlle merkittävän lisäyksen valtionosuuteen v. 2020 alkaen. Hakemuksen myötä EMMAssa siirryttiin kolmevuotiseen suunnittelusykliin.

Talousarviossa varauduttiin yhden prosentin lisäustannukseen henkilöstökuluissa uuden palkitsemisjärjestelmän käyttöönoton myötä. Uuteen järjestelmään allokoitava lisäys tukee järjestelmän mukanaan tuomia hyötyjä. Samassa yhteydessä hallitus tarkisti museonjohtajan palkan.

Henkilöstö- ja tuotantokulujen välillä tehtiin henkilöstön suuren vaihtuvuuden vuoksi jonkin verran keskinäisiä siirtoja. Merkittävä poikkeava kuluerä olivat päänäyttelyn totuttua suuremmat tuotantokustannukset. Kuluja kompensoivat vastaavasti kasvaneet kävijämäärät lippu- ja tuotetuloineen. Budjetoitu sponsoritulo ei kuitenkaan toteutunut (ks. markkinointiviestintä).

Säätiön talous pysyi hyvin tasapainossa vuoden aikana. Tilikauden ylijäämä on 52.799,58 euroa. Taidehankintoja tehtiin 89.190,36 ja muita investointeja 61.193,68 eurolla. Taidelahjoituksia kirjattiin 3.130,00 euron edestä. Tilikauden poistot muusta kuin taideomaisuudesta olivat 93.362,12 euroa. Taseen loppusumma kasvoi edellisestä tilikaudesta 315.528,72 euroa. Taseen loppusumma 31.12. on 4.709.493,01 euroa.

Henkilöstöluvut

HENKILÖSTÖ 31.12.2019	2019	2018
Vakituisten kokoaikaisten toimien lukumäärä	45	44

HENKILÖTYÖVUODET	2019	2018
Vakituinen kokoaikainen henkilöstö (sis. sijaiset)	42,50	40,90
Vakituinen osa-aikainen henkilöstö (osa-aikainen asiakaspalveluhenkilöstö)	5,43	4,85
Määräaikainen henkilöstö (projektit)	0,88	1,43
Yhteensä	48,81	47,18

VAKITUISEN HENKILÖKUNNAN VAPAAT	2019	2018
Perhevapaa	2 hlöä	3 hlöä
Osittainen hoitovapaa	1 hlö	3 hlöä
Opintovapaa	1 hlö	4 hlöä
Vuorotteluvapaa	1 hlö	-

PALKALLISET TYÖHARJOITTELIJAT	Henkilöä	Aika / kk
International Bachelor Arts and Culture Studies; Erasmus School of History, Culture and Communication, Rotterdam, The Netherlands	1 hlö	3

MUUT TYÖHARJOITTELIJAT	Henkilöä	Aika / kk
Konservointi, Metropolia	1 hlö	3,0
KulttuuriTET	5 hlöä	1,75
Kuvataidekaskavatus (Aalto-yliopisto)	3 hlöä	0,5
Kieliharjoittelu, SpringHouse Oy ja Valmennuskeskus Public	2 hlöä	2,5

SAIRAUSPOISSAOLOT	2019	2018
Sairauspoissaoloprosentti	2,58 %	3,09 %
Terveys % (ei lainkaan sairastaneet)	36,25 %	35,63 %
Sairauspäiviä keskimäärin	6,5 pvä / hlö	7,8 pvä / hlö

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN (1 päivä = 6 tuntia)	2019	2018
(sis. näyttelyinfot asiakaspalvelijoille, katselmukset, seminaarimatkat, messut, koulutukset...)	413 pvä	409 pvä
Toimintavuoden Kick Off		
Esimiesfoorumit: Ajankohtaiset asiat esimiestyössä		
Ajan hallinnan verkkokoulutus (alkanut 2018, päättyi 03/ 2019)		
Itsensä johtamisen valmennus: palautuminen (osa 1/2, jatkuu 2020)		
Hätäensiapu ja EA1		
Puhejudo		
ICT-koulutuksia		

**EMMA – ESPOON MODERNIN TAITEEN MUSEO
NÄYTTELYKESKUS WEEGEE
AHERTAJANTIE 5, ESPOO
METRO: TAPIOLA**

**www.emmamuseum.fi
#emmamuseum**

weegee
NÄYTTELYKESKUS

